

АНДРІЙ КОКОТЮХА

РОЗБИТЕ ДЗЕРКАЛО

• ПАВУТИННЯ МОРОКУ •

Андрій Кокотюха
Розбите дзеркало

© Кокотюха А., 2020

© DepositPhotos.com / vershinin.photo, обкладинка, 2020

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2020

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2020

* * *

За три дні до кошмару...

Таксист зрозумів: пасажир тутешній.

Гості й гадки не мають, що зовсім недавно, якихось три роки тому, вулиця Гонча була імені Горького. А той, хто сів у машину, сказав везти його на Горького. Значить, тутешній. Свій. Надійний.

Водієві взагалі була по цимбалах історична справедливість. У її відновленні він не бачив жодної практичної користі. Його навіть дратувало повернення чернігівським вулицям їхніх первісних назв, бо клієнти що далі, то частіше згадували їх і плутали його.

Таксиста взагалі нічого не цікавило. Крім цін на бензин, цін на базарі, здоров'я трьох дітей. І платіжної спроможності тих, кого везе.

Колеги знали його й відкрито недолюбливали за гнучкість, яка межувала з жадібністю.

Цей чоловік крутив бублика вже двадцять років, відразу після армії переобладнавши під таксі тоді ще «жигуль»-«дев'ятку». Та не лупив захмарних цін. Навпаки. Інші зазвичай впиралися рогами й воліли краще втратити клієнта, аніж скинути бодай десять гривень. А цей таксист завжди домовлявся з усіма. Торгувався відчайдушно, мов продавець на стамбульському базарі. Міг навіть бігти за людиною, якій все одно було дорого, знаходив золоту цінову середину, ледь не силою садив у машину. Він не лінувався нагинатися за кожною копійкою. Тож поки інші з самоповаги чекали того, хто погодиться на їхні ціни, цей встигав зробити дві, а то й три поїздки, маючи в результаті більший заробіток.

Але цей мужчина був одним із небагатьох таксистів, для яких пасажир не значили нічого. Єдине міг сказати, аби запитали, – чоловіка віз чи жінку. Молодого – або літнього. Одна особа сиділа у машині – чи кілька. Далі інтерес не ширився.

Тому водія зовсім не здивувало, що пасажир не доїхав до вказаного місця. Раптом попросив стати ближче до вулиці Погорілої. Розплатився, вийшов, хряпнувши дверима, – це єдине, що завжди

бісило таксиста. Не стримався, як чинив завжди в таких випадках. Висунувся з салону, гаркнув навздогін:

– По рогах себе хряпни! Баран!

Реакції нуль. Чи чоловік поринув у власні думки, чи подумав – кричать не йому, чи не вважав за потрібне взагалі зважати на *звичайного* таксиста. Скорше останнє. Адже якби таксист був уважнішим усупереч звичці чхати на весь світ і балакати з оточенням через губу, він краще б роздивився свого пасажира, хай місто накрив вогкий жовтневий вечір, а світло в салоні водій вмикав, аби бачити гроші. Все одно такий тип приверне увагу навіть у сутінках, з першого погляду.

На вигляд пасажир мав тридцять років.

За паспортом йому справді незабаром виповнювалося тридцять. Зовнішність мав звичайну. Без особливих прикмет: зріст середній, каштанове волосся коротко підстрижене, статура міцна, спортивна. Ноги помітно пружинили в ході. Та в очі впадав передусім одяг. Навіть не сам одяг – образ чоловіка, кричуще, виключно підкреслений ним.

Пізно ввечері з таксі на вулиці Погорілій вийшов ковбой.

Коштовна не лише з вигляду м'яка ковбойська куртка, щільна темно-сіра замша з торочками. З-під неї прозирала синя сорочка в клітинку, джинси застібалися на широкий шкіряний пасок, осінню грязюку місили гостроносі ковбойські чоботи на товстих високих підборах. Бракувало для повноти картини хіба крилатого капелюха. Але вдома він висів на спеціально притороченому вішаку – рогові справжньої, купленої дорого в Техасі бізонячої голови.

Чоловік був *поведений* на вестернах. Не надто актуальне захоплення, як на тридцятирічного українця. Та ковбоя не цікавила популярність, він зовсім не озирався на тренди. Головне – аби подобалося йому. Вважав: одяг має відповідати внутрішньому стану людини. Інші хай або приймають, або йдуть собі лісом.

Точніше – прерією.

У каньйони.

Ковбой ішов, тримаючи спину прямо, а руки – глибоко в кишенях куртки. Він розумів, що таксисту байдуже, куди він їде. Проте вибратися о цій порі на несподівану зустріч змусили дивні обставини. Зваживши на них, вирішив підстрахуватися й не давати навіть випадковим особам приводу колись потім пригадати йому цю вечірню прогулянку.

Із Ковбоєм, напевне, гралися, приславши *те* повідомлення.

Нічого не станеться, якщо й він трошки пограється в сищиків-розбійників. Детективів не любив після *певних*, не таких давніх, якщо розібратися, подій. Але ввімкнув отриманий з фільмів досвід. Своїм «мустангом»^[1] – чотири рочки всього, та все одно вже не новим – доїхав із дому до залізничного вокзалу. Там лишив машину, взяв таксі, перше-ліпше. Номер його телефону секретним не був, знайти легко. Це не завадило підхопити шпигуноманію – надто вже дивна складається ситуація.

До місця призначеної зустрічі Ковбой сунув пішки. Незвичні відчуття: ніби вчора йому стукнуло вісімнадцять. Рідного Чернігова не залишав, хіба на час навчання в Києві. Як місто більших можливостей столиця його не привабила, на відміну від багатьох однокласників чи однокашників. Отримав диплом і повернувся додому, довівши найперше собі: в Чернігові так само можна робити успішний бізнес. Так, гроші дали змогу за досить короткий час побувати в різних куточках планети. Батьки та їхні ровесники у його віці таких можливостей не мали. Усе одно повертався, бо прикипів до рідного місця, тут звично й затишно.

Зараз же гнав від себе думку: вперше крокує саме цим районом відтоді, як бурхливо відзначив свої вісімнадцять. Весь час уникав перебування тут. Коли їхав машиною, навмисне робив гак, оминав місце, яке вважав для себе *проклятим*. Не ходив би сюди ще з півсотні років. Викреслив би із життя згадки про той будинок.

Аби зустріч не призначили саме там.

Не запрошення отримав.

Наказ.

Плюнути й розтерти не міг, випадок не той.

Завернувши нарешті на Гончу вулицю, Ковбой стишив кроки.

* * *

Тут тихо, навіть сонно. Проте відчуття небезпеки посилилося. Чоловік вийняв руки з кишень, обсмикнув поли куртки, далі не крокував упевнено, а скрадався. Мимоволі мавпував героїв вестернів, котрі обережно сунули головною вулицею невеличкого містечка десь на Дикому Заході. Стискали обома руками вінчестер, крутили головою, пильно вишукуючи ворогів у вікнах горішніх поверхів довколишніх будинків. Кінцева мета проходки – салун, де засів головний місцевий бандит, готовий вийти сам на сам задля дуелі.

Таким салуном уява чернігівського Ковбоя малювала *той самий* будинок.

Він виринув у місячному сяйві. Стояв на тому самому місці вже сто з невеликим гаком років. Ковбой мав надію, що його нарешті зітруть із карти міста. Разом із ним – погану пам'ять про це лиховісне місце. Та різьблений дім уперто, навіть виклично бовванів у глибині вулиці, схований за пожовклими, ще не опалими деревами. Зелений паркан, як і раніше, оточував будинок по периметру. Стояв, коли вони бігали сюди ще школярами курити й пити пиво, ховаючись від небажаних очей. Уже тоді не був новим, зараз ще більше похилився. Наблизившись, Ковбой помітив: паркан навіть потрудилися трохи підфарбувати. Аби не падав, підперли зсередини де широкими дошками, де – гладенькими колодами, а де – міцними тонкими іржавими металевими трубками.

Хвіртка лишилася, де була.

Як і раніше, символічно забита хрест-навхрест.

Але Ковбой обійшов огорожу з правого боку, знайшов неакуратно проламаний отвір. Спершу сторожко просунув голову, зазираючи. Далі ступив правою ногою, приготувавшись про всяк випадок відступати, щойно буде небезпечно. Не помітивши загроз, зайшов за периметр. Оминув будинок, пішов до ґанку не криючись.

Вхідних дверей тут уже не було.

Колись їх утримували на чесному слові іржаві петлі. Чомусь замолоду Ковбой та інші з компанії, хто навідувався сюди, чесно намагалися не зірвати їх – хай собі висять. Ще й прикривали, аби краще, щільніше відгородити себе від зовнішнього світу та сторонніх очей. Тепер же старі, з мереживною різьбою двері валялися на порозі, неакуратно розколоті навпіл по вертикалі. Половинки дивом не розпалися, що дозволяло за бажання розгледіти первісний вигляд дверей та, додавши трохи уяви, побачити, як дім виглядав у свої кращі часи.

Під ковбойським чоботом скалічені двері рипнули.

І не лише під ним – рух почувся з глибини, з надр старого будинку.

Хтось – або щось – уже було тут і наближалось.

Ковбой завмер. Сахнувся до одвірка. Ступив назад, зупинився в проїмі. Хотів вихопити зброю красиво, як у кіно. Замість того кольт зачепився барабаном об пасок, довелося тягнути сильніше. Збоку спроба вдати техаського рейнджера скидалася на пародію. Він розумів це, ще більше розсердився на себе й того невидимого, хто сполохав. Зігнув озброєну руку в лікті, поставив ноги на ширину плечей, вигукнув різко, нарочито грубо:

– Кого тут чортиносять? Сюди!

– От ти грізний! – почулося у відповідь.

Упізнавши голос, Ковбой усе одно не опустив зброю.

– Міг же здогадатися! Хто ще завжди раніше за всіх приходить!

– Зате ти – завжди вчасно. Чомусь бісить такий пунктик.

З найближчої кімнати до передпокою на поклик Ковбоя вийшов давній знайомий.

Чоловіки були однолітками. Але товариш виглядав не так екзотично. Сказати більше – не елегантно. Хоча відсутність стилю так само може вважатися стильною ознакою. Старшим років на п'ять робила не ріденька борідка, яка сприймалася даниною моді й зовсім не пасувала. Віку додала важкувата камуфляжна куртка. Такі продаються зараз усюди й не є ознакою належності до армії. Голову прикривав від можливого дощухи такий самий плямистий картуз із гострим козирком. Штани до пари куртці заправлені в берці. Не нового зразка, більше подібні до кросівок та зручніші – важкі, кондові, з кирзи.

– Давно не бачились, – процідив Ковбой.

– Тому й ствол прихопив? Покажи.

Борода простягнув правицю.

Ковбой сахнувся, відступив ще на крок, витягнув озброєну руку так далеко, як зміг.

– Стій де стоїш! Твої жарти! – не питає, упевнено твердив.

– А я не дарма раніше прийшов. Бачу, приготувався до зустрічі однокласників. Може, хоч скажеш два слова, що в лісі здохло?

– Не заговорюй зуби! У якому лісі?

– У нашому! Я тобі раптом почав муляти. Може, інші теж?

– Сам скажи, чого тобі від мене треба! Що, проспався, почитав інтернет і вирішив: я маю з тобою поділитися?

– Сто років ти мені треба!

Ззовні раптом почулося:

– Ого, які люди! Без охорони!

Ковбой рвучко повернувся на голос.

Револьверне дуло дивилося на невисоку повняву жінку. Новоприбула не соромилася зовнішності, не вважала повноту вадю. Навпаки, ще з часів, коли Ковбой знав її досить близько, всіляко підкреслювала дане природою. Зараз джинси щільно обтягували її стегна. Взула кросівки, ще в школі недолюблювала підбори, не хотіла здаватися вищою. Казала: на підборах нагадує собі каракатицю. Пишні груди напинали светр. Шкіряну куртку

розстебнула вже на ходу. Змінилася хіба зачіска – стала довшою, краї білявого волосся сягали плечей.

– Хлопчики, могли б подзвонити, – голос Білявої йшов від грудей, тембр дуже заводив Ковбоя свого часу. – Обоє ж знаєте номер. Я ж знаходжу час, набираю кожного.

– Раз на рік, вітаючи з днем народження. Це ідіотська звичка, – буркнув Ковбой. – У мене нема бажання нагадувати тобі про себе.

– Цього року я тебе ще не вітала. Збиралася, все ж таки тридцятка, кругла дата.

– Зате мені пощастило, привітала з круглою датою, – озвався Борода. – Ти так і не пояснила, для чого це робиш.

– І ти висвистав мене сюди, аби поговорити про це? – пурхнула Білява, глянула на Ковбоя. – Я настільки всіх вас дістала, що ви обоє змовилися мене вбити? Тут, тепер?

– Ясно. – Ковбой нарешті опустив револьвер. – Тобі мало. Ти вирішила витягнути нас сюди, аби привітати особисто. Мусив здогадатися раніше. У нього, – кивок на Бороду, – фантазії на таке не стане. Я, грішний, чомусь вирішив – він зробився креативнішим. Не йдеш ти в ногу з часом, чуваче.

Слова мали вразити.

Та Борода пропустив. Навіть сіпнув головою, мовби даючи кпинам, мов дощукульним мухам, пролетіти мимо. Наблизився, спитав Біляву:

– Твої фокуси? Ніхто не зачепить тебе. Просто скажи – так чи ні.

– Пішов нахер. – У їхній компанії Білява вирізнялася любов'ю до лайки й могла загнути міцніше, ніж зараз. – Обоє туди валіть.

– Чекай! – Борода схопив її за лікоть.

– Грабки забрав, мудак! Приб'ю!

Білява замахнулася.

Нічого в характері не помінялося. Вона ніколи не погрожувала просто так, аби сказати. За словом слідувало діло, миттєво, і це змушувало вважати. Природа наділила Біляву, як більшість повненьких, закороткими руками. І все одно дотягнулася до обличчя

кривдника, подавшись уперед і махнувши сильніше. Борода встиг вийти з-під прямого удару, але гострі пазурі все ж зачепили щоку.

– Дура! – Він торкнувся враженого місця, скривився. – От же ж дурепа!

– Здачі дай! – азартно заохотив Ковбой.

– Що у вас тут?

Тепер на вигук дружно повернулися всі троє.

– Знайомі всі лиця.

Надворі на розбитому ґанку стояла молода жінка в довгому темному плащі.

– Підстриглася, – мовив Ковбой.

– Зміна іміджу. Мені пасує?

– Ні, – вставила Білява. – Я тобі не раз це казала.

– Навіть якщо мені не буде чиеї думки запитати, без твоєї обійдуся.

Жінка в плащі скривилася, з неприхованою огидою переступила поріг. Пройшлася передпокоем, зайшла до зали. Трійця терпляче чекала, поки Четверта прогуляється. Вона тим часом пройшла далі, з глибин почулося:

– Тут нічого не міняється. Я давно казала: бульдозера сюди треба.

– А якби все це раніше розвалили? – уголос запитав Борода. – Думаєш, нічого б не було?

Четверта виринула з темряви. Стала в проїмі дверей, аби її бачили всі. Витягнула з кишені цигарки, покрутила пачку в руці:

– Вогонь забула в машині. Хто?

Ковбой розвів руками. Правиця все ще стискала револьвер.

– Це в тебе, може, запальничка? – кивнувши на зброю, гмикнула Четверта.

Відчувши себе нарешті ідіотом, Ковбой заховав зброю за пасок.

– У кого стріляємо? – не вгавала Четверта. – І тема з вогнем актуальна.

Борода вже підносив їй запальничку. Закуривши, Четверта випустила дим у стелю, заявила:

– Тут воняє.

– Тут завжди смерділо, – нагадала Білява. – Тільки *тоді* чомусь на це не зважалося.

– Тоді, народе, багато на що не зважалося, – кивнула Четверта. – Хто з вас такий сміливий? Кому припекло згадати молодість?

– Тобі. – Борода знову викресав вогник, подивився на рожевий гарячий язичок. – Я міг би здогадатися. Ти не вмієш брехати.

– Ну, скажімо, вмію. Усі присутні тут це знають, – Четверта знову затягнулася.

– Але ти єдина, кого не здивувало наше зібрання, – завважив Борода.

– Логіка залізна, – погодився Ковбой. – Справді, поки тебе не принесло, ми всі здивувалися одне одному.

– Ми давно не бачилися, – нагадала Четверта очевидне. – Ви всі забули: мене ніколи нічого не дивує. Мене важко здивувати.

– Можна, – вставила Білява. – Не така вже ти крута.

– Були часи, коли ти вважала інакше, – третя затяжка. – І так, можна. Але не часто. Не повірите: їхала сюди й знала, кого побачу. Аби ще знати, для чого. І потім, народе... Тут іще не всі.

Ніби у відповідь знадвору почулися швидкі кроки.

– О! – Ковбой багатозначно підніс указівного пальця. – Зараза, сам же міг здогадатися! Одного не вистачає. І хто ж там у нас?

Спершу всередину проникло світло ліхтарика.

Його тримав високий молодик у прямокутних окулярах. Під коротким чорним пальтом – костюм, світло-синя сорочка, краватка. Ліхтарик опустився, мазнув по бруду й сміттю під ногами. Ноги, взуті в туфлі з гострими носами, ступили туди, де хоч трохи чистіше.

Елегантний вигляд не робив чоловіка привабливішим. Навпаки, підкреслював характерну особливу прикмету: форму черепа, яка з першого погляду викликала асоціацію з...

– Кінь у пальті! – не стримався Борода.

– Вечір недобрий, – відгукнувся прибулий.

– Ти й на свій похорон запізнишся, – бовкнула Білява.

– Не жартуй так, – завважив Ковбой.

– Ми точно давно не бачилися, – вставила Четверта. – Забули про її манери.

– На себе дивися, – огризнулася та.

– Цікаво, як ти справи ведеш, – Білява не вгавала, переключившись на щойно прибулого. – Чи в юристів заведено запізнюватися?

– Тебе не обходить, – огризнувся Юрист. – І нікого з вас не радий бачити. Ані порізно, ані отак, гуртом. Хто придумав, чиї дурні жарти?

– Навряд жарти. – Четверта щиглем відкинула недопалок у куток.

– Зате нарешті знаю чії. – Борода знову ступив ближче до Білявої. – Вимкни дурочку, вимикай давай.

– Грабки свої забери! – пазурики загрозливо наїжачилися.

– Коли вже всі тут... Вона ж кожному дзвонить. Весь цей час. Тішиться з того. Я номер міняв – вона вирахувала, – не зважав Борода, зараз звертався до всіх присутніх. – А щойно дорікнула нашому *другові* через запізнення. Знала, на котру годину збирала тут усіх! Тому й каже – запізнився!

– Він завжди запізнюється! – У голосі агресія змішалася з розгубленими нотками.

– Тихо! – Юрист став між ними. – Здається, я все зрозумів!

– Що ти зрозумів?! – визвірився Борода. – Ага, ти ж у нас підкований! Єдиний, по ходу, хто вмикає логіку!

– Тихо, – повторив Юрист уже спокійніше. – Думаю, все зрозуміли вже всі, крім тебе. Та й до тебе дійшло. Зізнаватися не хочеш.

– У чому?

– Дай йому сказати, – рука Ковбоя лягла Бороді на плече.

– Дякую, – Юрист видихнув, став так, аби всі бачили його й ліхтарик міг освітлювати товариство. – Дружити з логікою – не злочин. Усі ви тут добре знаєте, як виглядає злочин. Хтось зібрав нас саме тут, аби нагадати. Іншої причини не бачу. Бо, повторюся, інакше ми б зустрілися в іншому місці.

– Ми б не зустрілися, – бовкнула Четверта. – Як ти кажеш, усі ми тут добре знаємо причину. Ми навіть домовилися, якщо хтось забув.

– У жодного з нас немає причин порушувати *ту* угоду, – вів Юрист далі діловим тоном. – Принаймні всі ці роки я не мав підстав сумніватися в цьому. Але ми зібралися. Бо, підозрюю, кожен отримав послання на телефон. І, так само маю підозру, всі його зберегли.

Білява витягнула телефон першою. Поки відкривала папку з sms-повідомленнями, Ковбой і Четверта взяли свої смартфони. Трохи подумавши, поліз по трубку й Борода. За хвилину всі четверо показували Юристу тексти однакового змісту.

сьогодні 19.30 на горького знаєте місце важливо

– Той, хто писав це, точно знає: всі ми в місті, – сказав Юрист. – Отже, за кожним стежать. А ще – писав місцевий. Назва вулиці стара. Тобто, – відразу виправився, – стару, справжню, повернули недавно. *Тоді* вона ще називалася Горького.

– Згоден. – Ковбой заховав телефон. – І, так розумію, жодного з нас ти не підозрюєш.

– Уже ні. Бо не бачу сенсу в такому форматі зустрічі однокласників. Я взагалі не бачу сенсу в жодному форматі нашої зустрічі. Вже вибачайте.

– Теж не палаю бажанням, – погодилася Четверта. – До речі, в інше місце справді б не приїхала, пересунувши ділову вечерю.

– Хтось пробував передзвонити? – Борода постукав пальцем по екрану.

Замість відповіді Білява демонстративно викликала абонента, увімкнувши гучний зв'язок. Повторила, перекривляючи металевий жіночий голос:

– Цей номер недійсний.

– Отож. – Юрист вимкнув телефон. – Результат, напевне, однаковий. Хтось купив картку, скористався номером один раз, розіславши повідомлення. І викинув її.

- Усе одно міг бути хтось із нас, – уперто товк Борода.
- Кому з нас і для чого це треба? Тобі? – Юрист глянув на Біляву.
- Знову мені! Тепер ти пішов нахер! Усі ви пішли!

Ковбой вирішив нарешті взяти справу в свої руки.

– Може, скрутимо звук, стишимо градус і спробуємо спокійно розібратися?

– У чому? – поцікавилася Четверта. – Через що ми тут? Хто й для чого всіх сюди покликав? Ви хіба не знаєте? Хіба не розумієте – це може бути *вона*.

Молода жінка красномовно й багатозначно тицьнула пальцем у стелю.

– Вона мертва, – вирвалося в Білявої. – Давно.

– А місце, де нас сьогодні зібрали, – прокляте. Завжди було таким. Років сто щонайменше. Я вже не раз чула. Знаєте – повірила. Після всього – справді повірила.

– Послання з того світу, – гмикнув Ковбой. – Аж тепер подумав про це.

– Не вірю, – відрубала Білява.

– Поясни, у що повіриш, – легко погодилася Четверта. – Дванадцять років тому в цьому смердючому, давно покинутому й нікому не потрібному будинку зібралися шестеро. Ми і *вона*. Що тут сталося, знаємо тільки ми. Бо її вже нема. Не заводь, – вона жестом зупинила Бороду. – Винних уже шукали. Хто з нас винен більше, хто менше, хочеш поговорити про це? Я – ні. І клянуся: не купувала картку, аби розіслати кожному повідомлення й зібрати тут. Ось, якщо для когось це аргумент! – Вона перехрестилася.

– Я теж, – сказала Білява.

– Я тим паче, – додав Ковбой.

– Робити мені нема чого, – гмикнув Борода.

– Хоч тут повіримо одне одному. По старій пам'яті. – Юрист вимкнув телефон. – У мене немає відповіді, хто і для чого напружився зранку. Хто і для чого поміняв плани кожного з нас на нинішній вечір. Хто і для чого нагадав нам одне про одного й про те,

що ми зробили. Ми всі, давайте визнаємо це вкотре, коли вже зібралися. Але в потойбічне втручання повірити не готовий.

– А я – готова! – Четверта тупнула ногою. – Готова! Це послання з того світу!

– Або чийсь поганий жарт, – припустив Ковбой.

– Чий? Тобі ж сказали – про все знало лише шестеро! Одна людина мертва! І якщо жоден із нас не писав ідіотське послання...

Четверта не договорила.

Пішла геть, штовхнувши на ходу Юриста плечем.

За нею пішов Борода, сплюнувши перед тим собі під ноги.

Далі – Білява, не дивлячись ні на кого, але показавши темряві середній палець.

Ковбой і Юрист лишилися вдвох.

– Ну? – спитав Ковбой. – Вони істерять. Ти завжди був розумнішим.

– Справді? – брови Юриста скочили вгору. – Аж тепер вирішив визнати це?

– Припини. Послання з того світу... Думаєш, серйозно?

– Я вже озвучив свої думки. Знаєш, краще б справді це був чийсь поганий, жорстокий, але потрібний кожному з нас жарт. Ти живеш із цим усі дванадцять років?

– Мені є чим забивати голову.

– Брешеш.

Юрист загасив ліхтарик, пішов геть. Кроки скоро стихнули. А Ковбой не квапився виходити, хоч дуже кортіло. Проте щось, чому нема пояснення, змусило лишитися в непривітному місці. Засунувши руки глибоко в кишені, дослухаючись до звуків, готуючись швидко реагувати на найменшу небезпеку, він неквапом обійшов увесь простір. Опинившись у *тій самій* кімнаті, завмер.

Здалося – або справді все враз ожило.

Зашелестіло в кутках, рипом відгукнулася продавлена підлога, свиснув протяг, холодом дихнуло під стелею. Ще мить – і будинок-привид наповнили звуки. Спершу це була какофонія, незрозуміла

суміш вигуків. Поступово він почав чітко розрізняти їх. Голову на відсіч давав: усе час від часу виринали не лише в його голові. Кожен із тих, кого щойно побачив тут, напевне гнав від себе слова й фрази, які колись відлітали від цих стін.

Happy Birthday to You!

Няв-няв!

Хто ти така!

Танцюй, танцюй!

Це ж гра!

Частина перша. Хто ти така

1

- Ми домовлялися про зустріч.
- Шефа вже немає в офісі. Дзвоніть.
- Телефон вимкнено.
- Значить, він на зустрічі.
- Але *ми* домовлялися про зустріч! Саме на цю годину!
- Дзвоніть.

Лора вже готова була назвати Чернігів першим містом в Україні, де успішно тестують робота-секретарку. Закладена програма має певний вербальний набір, який андроїд застосовує в заданій послідовності. Жінка за столиком дуже мало нагадувала живу людину з усіма притаманними їй емоціями.

– Може, краще ви наберіть шефа? – запропонувала Лора. – Напевне, на ваш дзвінок Ігор Олегович відповість швидше. Скажіть, що на нього чекає Лариса Кочубей. Вона спеціально приїхала з Києва, і в неї дуже мало часу.

– До pana Ярового приїжджають і з Варшави, – секретарка кліпнула круглими безбарвними очима.

– Рада за нього. То й що?

– Нічого. Для Ігоря Олеговича не має значення, хто і звідки до нього приїхав.

– Тобто ваш шеф так поводить з усіма відвідувачами?

– У нього ділова зустріч.

– Я теж приїхала не на інтимне побачення. – Лора починала втрачати терпець.

– А я не керую його справами. Я ось, документами займаюся, – жінка показала на стосик роздрукованих аркушів. – У мене своя

ділянка роботи.

– І все ж таки я попрошу вас набрати шефа.

Лорі часто доводилося *вмикати* тон, який змушував упертих і не надто контактних розуміти, з ким мають справу. Навіть якщо ти вдягнулася підкреслено просто, джинси-светрик-кросівки-куртка, інтонації виказували природу. Ту саму, дику й не надто симпатичну, контактів із якою бажано уникати. Це, з Лориного досвіду, розуміли навіть молоденькі дівчатка. Не кажучи про досвідчених дорослих жінок, на кшталт її нової знайомої.

Секретарка зітхнула так голосно, як змогла. Вклавши в зітхання всю особисту неприязнь до київських візитерів, які бачать себе пупами землі й вважають, що заради них треба кидати невідкладні справи. Демонструючи, як їй усе набридло і водночас – що на неї де сядеш, там і злізеш, жінка набрала потрібний номер, повернула телефон екраном до гості. Виклик пішов, та замість гудків почулося стандартне: абонент не може прийняти дзвінок.

– У пана Ярового навряд чи один номер. – Лора не збиралася здаватися.

– То дзвоніть на інший, – парировала жінка.

– Гаразд. Я напишу повідомлення йому на вайбер. Продублюю на месенджер.

– Можу допомогти?

– Дякую. Ви дуже віддані своєму шефу.

Більше Лору в офісі Ігоря Ярового нічого не затримувало.

На вулиці махнула Соколу, аби чекав, і той прогнозовано знизав плечима. За що вона й цінувала, якщо не сказати – любила саме цього водія. Богдан здебільшого мовчав, не починав дискусій, узагалі мало говорив. З нього неможливо було витягнути двох речень, хіба Сокіл сам захоче щось сказати, про щось попередити, від чогось застерегти.

Утім, цей сорокарічний батько трьох дітей знав ціну собі й тим, із ким мав справу. Чудово розумів, коли його хочуть слухати. Ніколи на

пам'яті Лори не ліз із своїми порадами й точно знав, коли його думка може когось зацікавити.

Не базікав під руку – так називається.

У штаті числилося троє постійних водіїв, які одночасно могли й мали право виконувати роботу охоронця. Лора не водила машину, після загибелі чоловіка й *усього*, що сталося потому, попросила продати його «опель» чимшвидше й не торгуватися. Гайдук, її безпосередній начальник, закріпив за новим консультантом транспорт. Але для поїздок містом та заміських відряджень Лора могла брати тільки вільне на той момент авто. Покатавшись перших півтора місяця з кожним із трьох водіїв, вона попросила Гайдуга зробити виняток: якщо можливо, закріпити за нею Богдана Соколовського, якого всі знайомі давно скоротили до Сокола, і той не заперечував. Пояснила причини.

І додала дуже важливу: він *теж* воював.

Їй пішли назустріч. Благо начальнику служби безпеки банку «Омега» не треба нічого ні з ким узгоджувати, коли йдеться про внутрішні рішення. Данило Гайдук узагалі робив чимало винятків, коли йшлося про Ларису Кочубей.

Вона розуміла причину – і їй це не дуже подобалося. Лора не звикла до особливого ставлення й намагалася не зловживати. Хоч розуміла: поява в штаті служби безпеки жінки, яка не секретарка чи бухгалтерка, кладе все, чим вона займається, під збільшувальне скло. А до сказаного нею колеги-чоловіки дослухаються пильніше, ніж до будь-кого іншого. Не через те, що цінують її слова, думки чи дії. Навпаки, ретельно вишукують, за що б зачепитися, аби закинути помилку чи нижчий, ніж в інших, рівень компетентності.

Нічого.

Лора звикла. Проходила через таке й навіть крутіше на попередній службі. Переживе.

Недалеко від розташованого в центральній частині Чернігова офісу вона ще раніше зачепила кіоск із кавою. Тож вирішила випити третю за день, хоча намагалася не зловживати. Проте щоразу, коли

намірялася відмовити собі в черговій порції кофеїну, згадувала поради психолога про замісну терапію. І відкидала сумніви геть. Розуміла – є певна залежність від кави, ніде правди діти. Але це краще, ніж замість еспreso тягнути до рота чергову цигарку.

І значно краще, ніж тягнутися до *іншого*, сильнішого релаксantu.

Поки сьорбала, визирнуло сонце. Бабине літо підходило до фіналу, наближалася Покрова, потому почнуться ненависні Лорі дощі. До загибелі Ярослава й усього, що пережила після втрати чоловіка, вона не вирізняла особливо жодну з пір року, цілком мудро вважаючи: немає погані погоди, є лише твоє ставлення до неї. І чесно мерзла взимку, потерпала від спеки влітку, хапала нежить восени й навесні.

Та все найгірше за тоді ще три десятки років її життя припало саме на осінь.

Виборсавшись із затяжної депресії, Лора відтоді асоціювала все зле насамперед із дощами і холодним пронизливим вітром. Тож восени та навесні, коли дощило найчастіше, силоміць, величезним зусиллям волі змушувала себе працювати. Намагаючись завантажити себе по вінця з верхом, виконуючи навіть мало кому потрібну роботу.

Допивши каву, Лора зіжмакала паперовий стаканчик. Не кинула – поклала в найближчий смітник на гірку його таких самих використаних братів. Знала потрібну адресу напам'ять, та все одно відкрила електронний записник. Звірилася, повернулася в машину, закерувала:

– Вулиця Гонча, ось.

Сокіл увів адресу в навігатор.

2

Їхали недовго, за київськими мірками – взагалі поряд.

Лора потрапила до Чернігова вперше, хай до старовинного міста якихось дві години від Києва. Вона взагалі від природи була

домосідкою. Колись давно родина мала дачу – будиночок без зручностей на шести сотках під Києвом. На літо дівчинку вивозили туди й лишали під наглядом тоді ще живої й жвавої бабусі. Потім, школяркою, Лора почала капризувати, бо на дачі ставало що далі, то нудніше – сама з собою гратися не вміла й не хотіла, а дітей у селищі суттєво поменшало. До того ж померла бабуся, не стало кому доглядати невеличкий городець і садок. Батьки попри все трималися за ділянку, куплену свого часу з величезними труднощами.

Крапку на дачній історії родини Кочубеїв поставила транспортна проблема. Рейсові автобуси від середини дев'яностих перестали ходити в той бік, а поява маршруток питання не вирішила: їхній дачний анклав розмістився далеченько від великої траси, завертати туди водіям стало не вигідно, бо пасажирів небагато.

Тож Кочубеї продали ділянку, а Лора кілька років змушена була їздити по різних літніх таборах. Батьки вважали це оздоровленням. Сама ж дівчинка – нестерпною мукою, що складалася з життя за чужим розкладом, харчування, яке не можна обирати, і таким самим спілкуванням. До всього дівчинку гнітило спання вдесьтох в одній кімнаті. А боротьба з проникненням серед ночі хлопчиків з метою налякати й нічні вилазки у відповідь не належали до її пріоритетних розваг.

Через те будь-який виїзд за межі Києва вона з підліткового віку почала сприймати як вихід із зони комфорту. Звичайно, Лорі хотілося розширити уявлення про Україну і світ. Але, коли вчилася на юридичному, влітку їздила хіба в Крим з тими компаніями, з якими хотіла. Потім почалася служба, були відрядження, проте недалеко й нечисленні. Як одружилася, раз була з чоловіком у Львові, раз – десь на базі в Карпатах, раз – у Празі, перша й поки остання закордонна поїздка.

Може, були б інші.

Напевне були б.

Війна...

Лора була не від того, аби подивитися нове для неї місто. Проте в чужому, незнайомому для себе міському середовищі досі відчувала незрозумілий дискомфорт. Боротися з цим треба, інакше біда, у свої тридцять чотири справді почуватиме себе багато в чому обмеженою, *штучно* обмеженою людиною. Свою натуру Лариса Кочубей останнім часом дуже не любила. Подумки конфліктувала сама з собою. Звідси – бажання радикально змінитися. Вибити, як кажуть, клин клином.

Ось чому не опиралася відрядженням.

Навіть вітала їх, якщо недалеко й не треба ночувати десь, крім як удома.

Лише була проти, що Гайдук жаліє, доручаючи марудні, але загалом нескладні справи.

Як ось ця.

Сокіл вийшов разом із Лорою. Вона кинула на водія запитальний погляд. У відповідь Богдан красномовно кивнув на обнесену парканом споруду, і Лора зрозуміла: старий різьблений будинок навіть при денному світлі виглядав похмуро й таїв приховану загрозу. З такими будівлями вона сама мала не дуже добрі асоціації. За п'ять років попередньої служби часто, частіше, ніж хотілося, бувала в подібних місцях, оглядаючи трупи. Тож інакших думок, ніж про лихо й смерть, покинуті будинки не навіювали.

Зелений будівельний паркан щедро обмалювали графіті вперемішку з освідченням комусь у коханні, матюкливими фразами й повідомленнями про місце наркотичних закладок. Лора й Сокіл обійшли паркан по периметру. Дірку збоку побачили відразу, відтак заходити на територію не спішили. Лора поки не могла пояснити, для чого попросила привезти її сюди, адже фотографій поки що було цілком досить. Наочні оглядини нічого не додавали. Але треба вбити час, тож поглянути на предмет суперечок зблизька навряд чи зайве.

– Ви хто? – почулося раптом позаду.

Розвернувшись на вигук, Лора побачила високу жилаву жінку в рожевій куртці. Краї сягали колін і перетікали в чорні, погано

прасовані й заляпані знизу плямами багнюки штани. Чобітки підібрані до них у тон й так само забрьохані.

Жінка не надто переймалася зовнішнім виглядом, і Лора списала це на загальне неприємне враження від неї. Вродливою, навіть просто привабливою жінку назвати було не можна. Проте варто дати їй шанс привести в порядок одяг, зачіску, накласти трохи косметики – зовнішність уже не переважатиме. Навпаки, її можна буде назвати *цікавою*, хай не красивою в звичному розумінні цього слова.

– А ви? – нічого іншого в Лори не знайшлося.

– Відповідаєте запитанням на запитання, – дорікнула жінка. – Машина ваша? Ваша. Номери київські.

– Київські. Щось не так?

– Залежно хто ви, – жінка повернулася до початку розмови. – Хоча... нетутешнім пробачають. Усе одно мушу попередити.

– Ми тільки познайомилися, а ви вже говорите загадками.

– Ми ще не познайомилися, – завважила жінка.

– Лариса, – вона простягнула візитівку. – Мій колега Богдан.

Тонкі пальці з нігтями без натяку на манікюр взяли картку за край.

– Банк «Омега», консультант. Мені не треба консультацій, пані Кочубей.

– А в мене... Тобто в нас із вами немає жодних справ.

– Здається, вже є, – цупкий прямокутник зник у кишені куртки. – Ви ж приїхали руйнувати пам'ятку історії та архітектури. Спробуйте – і матимете справу зі мною. Тетяна Помічна, громадська активістка.

– Приємно.

– Навряд, – відрізала Тетяна. – Бо ви ще не знаєте, з чим зв'язалися.

– Бачу. З активною громадянкою. – Лора всміхнулася, підморгнула Соколу.

– Не розумієте, – зітхнула Помічна. – Я сказала не з *ким*, а з *чим*. Могла б попередити – зробити щось із цим будинком ви зможете тільки через мій труп. Аби не навпаки.

– Тобто? Припиніть говорити загадками, поясніть до пуття.

– Ви правильно кажете – загадка, – тепер усміхнулася Тетяна, але Лорі її усміх добрим не видався. – Ніхто за сто років її не розгадав. Кожен, хто заходить усередину з лихими намірами, рано чи пізно помирає сам.

Прозвучало це попередження дуже буденно.

Лора навіть не сприйняла серйозно й отримала додаткову підставу вважати нову знайому міською божевільною. Щиро кажучи, вона побоювалася таких людей. За свою відносно невелику слідчу практику мала чимало нагод переконатися: навіть найнебезпечніші злочинці, вбивці та ґвалтівники здебільшого діють раціонально. Нехай ними в якісь моменти справді керують емоції – згодом злочинці все одно приборкують їх. Адже варто випустити емоцію на волю – усе, згорів, накоїв помилок, попався. Міські ж божевільні керуються правилами, котрі діють у доступному лише їм, паралельному довкіллі.

– Здається, зрозуміла, – мовила вона. – Ви з тих, кому болить доля старих будинків. Я сама не фанатка нищення архітектурних пам'яток. Проте не всяка стара забудова, до всього – аварійна, ще й у спірній власності, може вважатися такою.

– Ви погано бачите? Це зразок сіверської, північноукраїнської міської архітектури кінця дев'ятнадцятого століття! – Тетяна тицьнула на паркан.

– Я бачу будинок, який не підлягає реконструкції, – сухо відповіла Кочубей. – Ще трохи – і він сам розсиплеться. А крім того, від нього, пардон, смердить. Чути вже по цей бік паркану. Уявляю собі, що всередині.

– Краще не пробуйте зайти, – у голосі Помічної почулися благальні нотки. – Не ризикуйте, пожалійте себе, чоловіка, дітей!

Ось тут Лору пересмикнуло. Перехопила погляд Сокола, хитнула головою, просячи не втручатися. Вдихнула, сказала на видиху:

– Нема в мене ані чоловіка, ані дітей.

– У мене теж, – поділилася Тетяна.

– Воно й не дивно.

Лора не пошкодувала через нестриманість. Дивна агресивна жінка, помітно схильна до істерик, їй уже остаточно не подобалася. Розмова затягнулася.

– У вас усе? Чи буде ще одна спроба налякати?

– Так, я лякаю, – призналася Помічна, тон знову став спокійнішим.

– Мене погано слухають, але я все одно лякала й лякати буду. Бо інакше, ніж через страх передчасної страшної смерті, до людей не достукаєшся. Не перевіряйте моїх слів, дуже вас прошу. Не заходьте всередину. Не будіть лихо, поки воно тихе.

Щось у її наполегливості насторожило Лору.

– Гаразд, Таню. Поясніть, тільки що коротше, то краще.

– Я вже все сказала, куди коротше? Можу хіба повторити. Будинок проклятий, панове. Сто років тому, ну, трошки більше, у ньому вбили людину. Тобто людей... Кількох... Чоловік, жінка, двоє дітей, прислуга... Зарубали сокирою, справа гриміла по всій губернії. Газети писали, на суд приїздили найкращі газетярі з Петербурга. Відтоді місце прокляте.

Лора глянула на Сокола. Той примружив очі, лоб перетнула зморшка. Завжди робив так, коли поруч із ним відбувалися серйозні, варті особливої уваги речі.

– Дуже цікаво, Таню. А ще конкретніше? У чому загроза?

– Змінилося чимало мешканців, – охоче відповіла Помічна. – Мало хто прижився. За радянської влади вибору особливого не було. Чутки різні ходили – їх, самі розумієте, припиняли. І потім... Кажу ж, не всякому прокляття. Лиш тому, в кого наміри лихі. Або – хто вчинив там, у будинку, недобре діло. Таких одного разу знаходять мертвими біля розбитого дзеркала.

Поки жінка говорила, Лора відчула: довкола враз почали стихати й поступово зовсім зникати звичні для вулиці звуки. Ніколи не відчувала себе в прозорій капсулі, ізольованій від зовнішнього світу. Де не чути нічого, крім тепер уже скрадливого, лиховісного тону дивної особи в рожевій куртці. А Тетяна весь цей час свердлила її поглядом, і здавалося – гіпнотизує, заворює, вводить у транс.

– Чому біля дзеркала? – Лора почула себе ніби збоку, наче поруч стала і мовить її голосом невидима істота.

– Бо варто переступити поріг із недобрими намірами, зло, яке дремає в тамтешніх стінах, пробуджується. Воно переходить на порушника спокою. Заходить усередину, – долоня лягла на груди. – Так у самій людині зринає вся її чорна сутність. Чули, напевне, про темну половину кожного з нас? Про Джекіла й Гайда читали?

– Давно.

– Не важливо. Знаєте, про що йдеться. І ось одного разу в дзеркалі людина бачить іншу себе. Страшну потвору, про існування якої не мала жодного уявлення. Жах, шок, крик. Серце зупиняється.

– Ви сказали – дзеркало...

– Так, дзеркало, – підхопила Тетяна. – Перше бажання – вдарити потвору. Тому людина не контролює себе, лупить кулаком або чимось іншим, що потрапить під руку. Потім смерть. Ви ж не по неї приїхали?

Довкола все раптом знову ожило.

– Уже не знаю, по що приїхали, – призналася Лора. – І що, відомі такі випадки?

– Сама, Бог милував, біля трупів не стояла. Але й не придумала. Люди кажуть, чутки ходять... Перевірте, ризикніть. Думаєте, ви перші, хто хоче все тут зруйнувати? Будинок отак п'ятнадцять років стоїть, порожній. Місце ласе, багато хто облизується. Тільки ж стримувало щось донедавна. Зараз, бачте, дехто справді страх загубив. Я попередила.

Помічна враз втратила інтерес до розмови, повернулася й рушила геть.

– Чекайте!

Лора двома стрибками наздогнала її, схопила за плече, розвернула до себе. Наштовхнулася на холодний погляд, руку не забрала, запитала:

– Ви, напевне, бували всередині. Не раз, не два, не десять. Бували?

– Звісно. Щось не так?

– Ви живі-здорові. Ваше дзеркало не тріснуло.

– По-перше, ви не бачили мого дзеркала... – Тетяна легким порухом звільнила плече. – А по-друге, я не приходила сюди з лихими намірами жодного разу. Я хочу зберегти будинок від руйнації. Якщо зробити його історичною пам'яткою офіційно, будівля потрапить під охорону. Отже, ніхто більше не спокуситься прийти сюди зі злими намірами. Прокляття не зникне, та надовго засне.

– Ви *самі* вірите своїм словам?

– Не забороняю вам їх перевірити, – мовила Помічна. – Ваша відповідальність, ви обоє дорослі люди. І так, пані Кочубей, я не божевільна.

Більше Лора її не зупиняла.

Дочекалася, поки зникне за рогом. Повернулася назад, поглянула на Сокола.

– Ніколи ще такого не було, скажи?

Богдан спершу хитнув головою, потім – кивнув.

– То заїдемо? Глянемо, перевіримо?

Сокіл подивився на частину будинку, яку відкривав паркан, потім – знову на Лору.

«Поки не треба», – прочитала вона відповідь у його очах. – Може, й мудро. Тільки ж назад ми теж не поїдемо. І доповідати про цей нюанс теж поки не станемо.

Озався телефон із її сумочки.

Ігор Яровий.

Знайшовся нарешті, зволив.

3

Одягнений дорого, з відчуттям стилю.

Зовні – неприємний.

Лора була за гендерну рівність у всьому. Навіть колись, іще студенткою, жартувала: готова створити й очолити рух за рівне право чоловіків із жінками вагітніти й народжувати. Також спокійно сприймала факт, що всякий нормальний, здоровий, дорослий активний мужчина озирається на привабливу жінку і затримує на ній погляд. Але також озвучувала те, про що, на її переконання, мовчить велика частина жінок – на привабливих чоловіків так само не гріх звертати увагу.

Жінка нічим не гірша. Усі люди грішні. Красиві подобаються, є жаданими незалежно від твоєї статі й сімейного стану. Так, у всякого свій критерій привабливості, кожен *клює* на щось своє, особливе, зрозуміле лише йому. І є люди, так само обох статей, чия зовнішність зазвичай відштовхує, змушує відводити очі, уникати спілкування.

Лишається надія на нерозкритий внутрішній світ такої особи. Раптом гидке каченя глибоко в душі – прекрасний лебідь? Хоча у випадку з новим знайомим про жодне каченя не йшлося.

Кінь – ось перше порівняння, яке спадало на думку при появі Ігоря Ярового.

Обручки Лора не помітила, проте це нічого не означало. Нині мало хто їх носить. Однак вона була переконана: керівник юридичної фірми «Вага», не бідна як за чернігівськими, так і за київськими мірками людина, у тридцять своїх років сам. І, напевне, ніколи одруженим не був.

Секс має, тут запитань немає.

Купує за гроші.

Лора вперше бачила супротивника. Не лише особисто – взагалі. Офіційний сайт «Ваги» оформили сучасно, недешево, вели акуратно, він містив повну інформацію про тих, із ким люди збиралися мати справи. Крім одного – там не знайшлося фотографії першої особи. Зазвичай для таких сайтів спеціально проводили фотосесії. Це не лише мода, це неписане правило, негласна корпоративна традиція.

Знайомство з Яровим питання зняло.

Господи Боже, зловила себе на думці Лора, його ж навіть усмішка не красить. Навпаки, псує ще більше. Зате тепер хоч знатиме, як усміхаються коні.

Відчула – запашіло лице, соромно стало від таких думок. Проте нічого не поробиш. Це як не думати про червоне, коли бачиш його. Ну, або про мавпу. Чи...

Тьху, дідько, знову про коня!

– Не подобаюсь.

Яровий не питав, стверджував, мовби думки читав. До речі, Лору б це не здивувало. Все ж таки кваліфікований юрист. Прочитувати співрозмовника, не конче клієнта, – його професійний обов'язок.

– У нас не оглядини, – відрізала Кочубей навмисне різкувато. – Я теж не зобов'язана подобатися вам. Нас звели кардинально протилежні інтереси. Мене прислали битися з вами. Залишитися має тільки один.

– Усі виживуть, – Яровий ніби навмисне не ховав усмішку. – Мав на увазі не те...

– А я – саме те, що сказала, – Лора відразу відкинула спроби Ігоря здаватися люб'язним. – Ви навмисне уникаєте контакту, зволікаєте. Запізнюєтесь, хоч самі призначаєте час та місце зустрічі. Усе одно доведеться вирішувати проблему. На нашу користь.

– Спершу вирішимо, як до вас звертатися, – тон Ярового лишався підкреслено миролюбним.

– Ви знаєте, як мене звати.

– Кочубей Лариса Василівна. Банк «Омега», консультант, – співрозмовник поклав на стіл перед собою її візитівку. – Та варіантів звертання щонайменше чотири.

– Невже? – Її брови злегка стрибнули вгору.

– Лариса Василівна, – він почав загинати пальці. – Пані Кочубей. Лариса. Нарешті, пані консультант.

– Дотепно, – вона не всміхнулася. – Ви забули п'ятий варіант. Лора, без пані. Мені так більше до душі. Для всіх форм спілкування.

– Приймається. А які бувають форми спілкування?

– У нас ділове. До вас як зручно звертатися?

– На ім'я. Якщо зробити замовлення, це змінить форму спілкування?

– Ні. Ми ж у ресторані. Але попереджаю...

– Не варто. Звісно, кожен платить за себе. Хоча... я мав би оплатити рахунок, відшкодувати згаяний вами час. Ви ж це мали на увазі, коли сказали, що я уникаю контактів навмисне. Та клянуся, нічого навмисного. Терміново зірвали клієнти. Повірте, проблема, яка нас познайомила, – не єдина в мене.

– Культурні люди попереджають, а не вимикають телефон на невизначений час. Перепрошувати не треба. Просто попередити, хай і через секретарку.

– А я акула, Лоро, – нарешті Яровий прибрав усмішку. – Ми, акули, такі.

Говорячи так, він жестом підкликав офіціантку. Підійшла молода зеленокоса русалка. Бейджик на фартуху інформував, що вона – справді Аріель^[2].

– Будемо обідати чи вечеряти? – запитав Ігор.

– Звідки я знаю? – здивування Аріель було щирим.

– Я не вас питаю, – кинув чоловік роздратовано. – Лоро, ви...

– Для обіду пізно. Для вечері рано, – мовила Кочубей. – Тому давайте просто щось з'їмо.

– Це піцерія.

– Я не їм піцу, – вона збрехала сама собі.

– Дарма. Тобто справа смаку, без питань. Але єдине місце, де не варто відмовлятися від піци, – саме це. Власниця десять років працювала в Італії, а готує фірмову страву Вінченцо, сам із Мілана.

– Кухаря привезла з собою?

– Так. Це її чоловік. А це – їхня молодша донька.

Лора зашарілася ще сильніше, закусила нижню губу до легкого болю. Цей *кінь* таки щойно переграв її. На своєму полі. Вогник в очах Ярового дав зрозуміти: зробив так навмисне, мав домашню заготовку.

– Гаразд, – вона намалювала усмішку, глянула на Аріель. – Не будемо ображати піцайоло^[3]. Принесіть, будь ласка, фірмову.

– У нас *чотири* фірмових, – зеленокоса старанно намагалася бути ввічливою. – Може, спершу меню?

Лора в думках уже розносила Ярового на шматки разом із рестораном, хоча місце зустрічі точно було тут ні до чого.

– Тоді, будь ласка, «Мілано», середню. Але без печериць і з морепродуктами, – вона так само старанно підкреслювала люб'язність. – І ваш фірмовий лимонад.

– Два лимонади, – бовкнув Яровий.

Аріель залишила їх, і Лора не без задоволення встигла спіймати її подив. Те саме не приховував Ігор.

– Ви прийшли раніше. Встигли вивчити пропозицію, – сказав упевнено. – Зараз просто показали фокус.

– Я в очі не бачила меню, – Лора хитнула головою. – І прийшла буквально перед вами. Ще біля вішака роздягалася, коли ви зайшли.

– Змушений спитати, як вам вдалося.

– Що саме? – тепер смакувала вона.

– Така фірмова піца в них справді є. Значиться в меню. На третій сторінці, ліворуч згори.

– Мені не треба читати меню на третій сторінці згори, аби знати, яку тут пропонують фірмову піцу, – Лора підкреслила слово *фірмова*.

– Ви юрист, але ніколи не працювали в розшуку.

– Треба служити в розшуку, аби вгадати фірмову страву?

– Кожному, хто працює в розшуку, досить просто ввімкнути увагу й робити прості висновки, – Кочубей зітхнула, відчуваючи, як уже сама веде в рахунку. – Ви кажете, фокус. Жодної магії. Ресторан називається «Мілано», бо ви ж самі сказали – власники переїхали з міста Мілан. Заговорили про фірмову страву. Якщо ми в піцерії, то фірмова страва тут зазвичай має таку саму назву, як заклад. Отже, піца «Мілано», можливість похибки якась тисячна відсотка. Фірмових піц чотири. У таких випадках одна з сиром, одна з саямі, одна веганська, одна – з морепродуктами. Креветки, мідії,

стандартний набір. Проте всюди завжди додають печериці. Далі пояснювати – чи *sapienti sat*?

– Розумному досить, – кивнув Яровий, для чогось додав: – Ви зараз перевірили, чи я знаю, як перекладається вислів з латини?

– Нічого не перевіряла. Не шукайте чорних котів у темних кімнатах. Ми товчемо воду в ступі, ніяк не почнемо потрібної розмови.

– Ми знайомимосся ближче.

– Я не для близьких знайомств сюди приїхала.

– Отже, служили в розшуку, – Ігор не зважав на її слова. – У карному?

– Кримінальному, – вона вирішила не уточнювати відділ.

– Ловили, значить, бандитів.

– Можна сказати й так.

– А чим ще здивуєте? Ну, крім угадування страв у меню?

Яровий провокував. Двобій уже розпочався, хоч до головної теми, заради якої вона тут, іще навіть не намагалися перейти. Лора розуміла – мужчина міряється силами, розминається, хоче відчути, з ким має справу. Від того залежатиме подальша манера, наступний розвиток дії. Чоловік, схожий на дорослого коня, пробиває оборону, вишукує слабкі місця, мусить знати, куди бити. Йому потрібна перемога, бо без неї фірма ризикує втратити серйозного клієнта.

Лора обмацала поглядом напівпорожній зал.

– Хочете ще фокусів? Будь ласка. Але домовляємося: це останній раз. Побережемо сили для важливіших справ. І потім, я не гастролюю країною, витягаючи кроликів із циліндрів. Досить того, що є тузи в рукаві, – вона підморгнула.

– Я не граюся з вами, – запевнив Яровий, і вона вловила фальш. – Справді цікаво. Інтригуєте.

– Гаразд, – Лора легенько плеснула в долоні. – За два столики від нас, біля вікна, там, де вішак для одягу, сидить чоловік. Він зайшов хвилин за п'ять після вас. Наша Аріель уже принесла йому спагеті. Не повертатимусь, аби не витріщатися на нього. Бо вже встигла

побачити все, що треба. Вам зі свого місця його краще видно. До того ж, як мені здалося, чоловік час від часу позирає на вас. Є таке?

Ігор зиркнув їй через плече. Йому вдалося зіграти випадковий погляд.

– Побачив. Ну? Що з ним не так? Людина і людина. Макарони їсть.

– Найдешевші, – зазначила Лора. – Не зазираю в чужі тарілки. Досить поведінки дівчини. Тим паче доньки власників. Їй нудно його обслуговувати. Я навчилася читати по обличчях. Та й вона не надто приховує нудьгу. Вона ж підійшла до нас, обслуживши його.

– До чого...

– Він зайшов не в найдорожчий ресторан. Проте – не в забігайлівку, де фірмова страва – магазинні пельмені чи відварні сардельки зі шматком булки та ляпкою гірчиці, – терпляче тлумачила Лора. – У нього не так багато грошей, тож замовив найдешевші спагеті. Дівчині, чий добробут залежить від чека кожного відвідувача, таке не надто подобається.

– Ви розгадали, що дядько в кутку має не дуже товстий гаманець. Не вразило, – мовив Яровий.

– Я не сказала головного, – Лора глянула йому просто в очі. – Чоловік не так давно вийшов.

– Вийшов?

– З тюрми. Чи з колонії, не має значення. Він *сидів*, Ігорю. Колишній зек. Кримінальний злочинець.

4

Зеленокоса Аріель принесла лимонад.

Це дало змогу обом зробити паузу. Лорі – аби присмачити напоєм чергову невеличку перемогу. Яровому – аби краще перетравити почуте. Відразу спорожнив половину високої трьохсотграмової склянки, потому для чогось старанно розмішав трубочкою залишки

рідини. Нарешті зиркнув на чоловіка в кутку, вже не приховуючи інтересу.

– Не можна перевірити, – мовив нарешті.

– Чому? – Лора відсунула свою ледь почату склянку. – Підійдіть, запитайте.

– Може, ви самі? Чи зробимо це разом, – тепер Ігор дивився на неї.

– Для чого? Хіба ми заклалися на гроші? Від того, що скаже той мужчина, залежить щось справді серйозне для вас? Урешті, він у кращому разі запитає, якого чорта нам від нього треба. У гіршому – пошле подалі й буде правий. Ми не маємо підстав питати про таке. Він – звітувати нам про себе. Об'єкт нашої уваги нічого нам не зробив. Нічого не винен. Ми його не знаємо. Він – нас.

– Коли так, я змушений повірити вам на слово. Як юрист, не можу собі такого дозволити. Ви, між іншим, за родом колишньої діяльності так само не надто вірите словам.

– Ви просили *фокус*. Будьте послідовним.

– Я не просив про фокуси.

– Гаразд, скажу інакше. Ви просили здивувати вас іще чимось. Бачу, мені вдалося. Зараз вимагаєте доказів.

– Хіба не логічно?

– Ходимо по колу, але згодна, – кивнула Лора. – Є спосіб, який спрацює на двісті відсотків. Зараз викликаємо сюди поліцію. Знаходимо привід, аби бідолаху затримали, перевірили особистість. Якщо з'ясується, що він справді не так давно відсидів термін, виграю я. Причому, Ігорю, виграю *все*. Маю на увазі справу, заради якої витрачаю на вас уже скоро цілий день замість кількох запланованих годин. Якщо ні, здаюся, – вона жартома підняла руки.

– Граємо?

Яровий допив свій лимонад.

– Обійдемося вашим поясненням.

– Боїтеся програти?

– Ми не граємося. Це я про справу, заради якої ви тут.

Лора відбила пучками легенький дріб.

– Місце позбавлення волі накладає відбиток, – заговорила після короткої паузи. – Учить триматися сторожко, навіть якщо ніхто й ніщо не загрожує. Образно кажучи, людина дивиться потилицею. У звичайному житті це ненормально. Проте, вийшовши з-за тюремного периметру, тривожний, напружений стан вона там не лишає. Наш незнайомиць напружений. Не всякий помітить, але ж і я маю досвід спілкування з такими персонажами.

– Не надто переконливо, – Яровий хитнув головою. – Ви ось тільки сказали, що йому тут не надто комфортно. Грошей нема, обстановка незвична, все таке. Напруга має пояснення.

– Недавній в'язень уникає прямого погляду, – Лора проігнорувала заувагу. – За неписаними правилами поведінки *там* кожен такий погляд дорівнює виклику. Це все одно що кинути якусь претензію, що тягне за собою вимогу відповісти за свої слова. Не сам на сам, а при всіх. За ґратами з такими речами не жартують. Тож, якщо ти не впевнений у собі місцевий авторитет, краще відвертати очі. І без потреби не вступати в ближчий контакт, ніж того вимагає внутрішній розпорядок. Спробуйте зараз іще раз глянути в його бік.

– Відвертається, – визнав Ігор. – Ви праві, навіть повз офіціантку дивиться. Не звертав спеціальної уваги на такі дрібниці.

– Далі, – Лорі кортіло чимшвидше закінчити з цим експериментом. – Ви вдягнені значно краще за нього, що, природно, зрозуміло. Проте він не злидень. Нічого особливого: джинси, черевики, джемпер, неяскраві кольори. Звичайний ширвжиток із найближчого базару або секонд. Але він неохайний.

– Одяг?

– Його власник. Є елементарні правила, яких машинально дотримується більшість людей. Доглядати за собою, так це називається. Проте у місцях позбавлення волі вони не є обов'язковими. Умитися, почистити зуби, прийняти душ, поголитися. Навіть гребінці не потрібні, там же стрижуть під машинку, зачіски, –

усміхнулася, – однієї моделі. Тож загальна неохайність, недбалість вкорінюється так надовго, як довго людина сидить.

– Думаєте, у нашого піддослідного за плечима чималий термін?

– Імовірно. Непряме свідчення тому – він помітно губиться. Або відвикнув заходити в подібні заклади, або ніколи до того не заходив. Здається, піцерії ввійшли в моду незадовго перед війною.

– Тренд з'явився справді десь років сім тому. У нас, у Чернігові, так точно. Раніше фірмові, спеціалізовані ресторани із широким вибором піци в основному меню були швидше поодинокі.

– Ось ви й підказали, – Лора тепер усміхалася ширше й щиріше. – Можна припустити, об'єкт нашої випадкової уваги пішов *на зону* на початку нинішнього десятиліття. Вісім-десять років дають за тяжкі злочини.

– Отут уже можете не пояснювати. Хоч не знаюся на кримінальному праві, та все ж ваш колега. Думаєте, вбивство? За кілька столиків від нас сидить і їсть спагеті вбивця?

– Далі вже царина припущень та фантазій, – усмішка зникла. – То я вволила вашу професійну цікавість? І визнаю, не готова також сказати, скільки йому років тепер. Ув'язнення зазвичай робить людину з вигляду старшою, ніж вона є насправді.

Зеленокоса пройшла повз них, неохайний чоловік вирішив розрахуватися.

– Згоден, – кивнув Яровий. – Ваша взяла. Корисний експеримент.

– Корисний?

– Для мене. Ви розкрилися повністю.

– Розкрилася?

– Розумію, з ким маю справу. Справді буде двобій, Лоро.

– Нарешті. Давно пора до наших баранів.

Неохайний чоловік швидко, ні на кого не дивлячись, пройшов до виходу. Стареньку шкіряну куртку вдягав на ходу. За дверима вже гуснули сутінки, незнайомиць пірнув туди, двері зачинилися.

Тепер супротивники лишилися в залі сам на сам.

Поки Лора шукала в планшеті потрібні записи, наспіла піца.

– Дозвольте подбати про вас, – Яровий поклав на її тарілку гарячий трикутник.

– Дякую.

– Повторити лимонад? – поцікавилася Аріель. – Чи, може... Нам привозять непогане крафтове пиво...

– Лимонад!

Лора сказала це надто квапливо. Наступної миті майнуло – як це виглядало збоку. Ще через мить подумки плюнула на те, як виглядає в очах *коня* і які висновки той може зробити. Знайшла нарешті впорядкований документ, відкрила.

– Є спірний об'єкт тут, у Чернігові. Старий будинок на вулиці Гончій, колишня імені Максима Горького.

– Суть справи я знаю.

– Не маю сумнівів. Люблю повторити, аби закріпити для себе.

– Може, спершу... – Ігор тицьнув ніжком у піцу. – Бо вистигне.

– Хай. Не люблю дуже гарячу. Ми без того ніяк не почнемо. – Лора зосередилася. – Будинок аварійний. Колись давно належав одній родині. Після закріплення радянської влади націоналізований, став державною власністю. До середини дев'яностих років там мешкало дві сім'ї, які приватизували свої житлові площі. Але будинок лишався на комунальному балансі міста. Від дві тисячі другого остаточно вважається аварійним, таким, що підлягає капітальному ремонту. Далі починається цікаве.

Лора замовкла з появою Аріель, дочекалася, поки дівчина піде, ковтнула лимонаду, повела далі:

– Того ж року знайшовся охочий викупити квартири в нещасних, зневірених у державі власників. Людей відселили й розселили. Ще через деякий час аварійний будинок перейшов із державної в приватну власність увесь, не лише непридатні для життя

помешкання. Його обнесли парканом по периметру... і забули. Відтоді й дотепер, тобто протягом сімнадцяти останніх років, власник мінявся двічі. Сам будинок занепадав, бо жоден із власників нічого там чомусь не робив. А держава теж не переймалася, бо то ж приватна власність, іще й знята з міського балансу. Таким чином, у центральній, вигідній для забудов частині Чернігова досі стовбичить, без перебільшення, будинок-привид. Аж поки відома київська компанія, поважний клієнт банку «Омега», який я представляю, не вирішила купити об'єкт. Цікавить земля, на якій після знесення аварійного будинку планується звести торговельно-розважальний центр, складову відомої мережі. Звідси почалися проблеми...

– У банку «Омега», – Яровий вирішив перехопити ініціативу. – Бо згаданий вами будинок уже розглядається іншим потенційним забудовником. На його місці планують житловий комплекс преміум-класу. До речі, проєкт передбачає збереження при цьому загального архітектурного ансамблю. То не має бути безлика, визнаю, багатоповерхівка з тих, що на околиці. Я в такій живу. Нове, добротне, дороге, але все одно масова забудова.

– Ні, – Лора відсунула тарілку з піцою вбік, мовби прибираючи кордон між собою та супротивником. – Проблеми у вашого клієнта. Будинок, виявляється, проданий двічі. Один раз – незаконно.

– Вашому банку.

– Вашому клієнту, – мовила Лора йому в тон. – Так вийшло через плутанину з власниками. Котрі, виглядає, навмисне все заплутали. Наочна шахрайська схема. Я тут, бо банк, у службі безпеки якого я працюю, готовий домовлятися, аби вирішити проблему малою кров'ю. Варіанти привезла. Супротивна сторона доручила вашій юридичній фірмі вести справи, що стосуються цього питання. Я з боку зацікавленої сторони маю всі повноваження запропонувати вам варіанти й почати переговори. Ми хочемо домовитися.

– А мої клієнти не проти домовитися. Лиш про те, аби банк «Омега» відступив. Теж маю кілька ідей, як *вашим* зберегти лице.

– Банк готовий у разі чого запускати маховик судових позовів на повну. Повірте, вас розчавлять.

– У моїй молодості знаєте, як казали в нас *на* районі? «Не треба наших лякати центровими». Іншими словами, Київ нічого не виграє лише через столичний статус. Чернігів значно менший за розмірами, нижчий за статусом. Проте битися тут теж уміють. А наш претендент на гарне місце має не менші й не гірші ресурси для ведення війни, ніж ваш.

Мовби ставлячи жирну крапку, Яровий поклав на свою тарілку шматок, відрізав ножиком гострий кутик, почав жувати. Він явно чекав відповіді. Та Лора мовчки підвелася, пішла до туалету. Там спершу просто пустила воду, дивлячись на струмінь. Потім ретельно помила руки. Витерла насухо паперовими рушниками, вимила ще раз, знову витерла. Уважно роздивилася відображення в дзеркалі, поправила зачіску. Коли повернулася за стіл, Ігор упорався з першим шматком і готувався взятися до наступного.

– Взяли тайм-аут, так розумію.

– Не зовсім. – Лорі зовсім не хотілося їсти. – Є обставина, яку не врахував ніхто. Тож вона, напевне, не вписується в жодну з ваших підготованих схем та навіть може їх зруйнувати. Наша сторона, навпаки, від того не надто постраждає. Лише внесемо кілька коректив.

– Ви про що зараз? – запитав Яровий підозріло.

– Будинок хочуть і можуть повернути в державну власність. Як історичну спадщину. За таких розкладів, Ігорю, споруда стане недоторканою. Більше скажу: навіть мала щастя сьогодні познайомитися з головною ініціаторкою процесу.

– Сумнівне щастя, – пирхнув Ігор. – Якщо ви про Таню Помічну, то від неї більше гармидеру. За нею ніхто не стоїть, вона звичайнісінька самотня міська божевільна. Бо тільки в безумних головах народжуються безглузді казки. Ви ж, напевне, начулися з перших вуст про страшне прокляття, що давно висить над будинком. Мовляв, не можна чіпати, інакше смерть.

– Розбите дзеркало. Той, хто зазіхне на будинок, побачить у ньому свою темну сутність. Злякається й помре.

– Ага. Наша Таня носить це усюди, куди вдається прорватися. Серйозно її і ту страшилку сприймають хіба такі самі прибацані інтернет-блогери. У мерії від Помічної тікають. Знаю, що поліція хотіла затримати її за порушення громадського порядку. Бо забігла в міський пресцентр МВС, ну ж бо вимагати охорони будинку, аби нічого лихого не трапилося. Тобто щоб нікого туди не підпускати. Людей наша Таня рятує, бачте, від страшного столітнього прокляття.

Поки Яровий говорив, Лора знайшла в планшеті ще один документ.

– Лірика, – сказала вона, звірившись із записом у файлі. – Історії пані Помічної можуть мати під собою якусь основу, можуть не мати. На них нічиє рішення не спирається й не зважає. Покинутий будинок на вулиці Гончій справді має історичну та архітектурну цінність. Хоча б тому, що є зразком зникаючої різьбленої архітектури, характерної для Сіверського регіону. Зусилля нашої спільної знайомої вочевидь спрямовані більше на емоції. Думаю, Тетяна знайшла такий ось, дещо екзотичний, спосіб прискорити хід подій.

– Я б на вашому місці не сприймав цю особу так легковажно. Точніше, її зусилля.

Його раптова зміна тону не сподобалася Лорі.

– Ви про що зараз?

– Про те саме, – Яровий постукав себе зігнутих пальцем по лобі.

– Наша Таня божевільна. Не знаю, чи має медичний діагноз. Та ви ж її бачили. Для згаданого вами прискорення процесу Помічна може почати доводити, що її страшна казка – не така вже й казка.

– Зовсім перестаю вас розуміти.

– А мали б. З вашим досвідом роботи в карному розшуку й хваленою прозорливістю, – Ігор наголосив на слові *хваленою*. – Не мені розповідати вам про профілактику злочинності. Зокрема, особливо тяжких злочинів.

– У вас дивна манера – уникаєте конкретики. Говорите манівцями. А інші повинні здогадуватися, що саме ви маєте на увазі.

Говорячи так, Лора насправді вже здогадалася. Наступні слова Ярового лиш підтвердили здогад.

– Вона фанатичка. У неї певний зсув психіки через давню зацикленість на одній темі. Маєте краще за мене знати: рано чи пізно Тетяна Помічна зважиться на крок, який доведе: прокляття – не легенда, а реальність. Із будинком пов'яжуть чиюсь смерть... Ларисо Василівно.

6

Задля повноти картини Сокіл купив півлітрову пляшку коли.

Кочубей домоглася роздільного рахунку. Але ділити навпіл загорнуту з собою, ледь почату піцу Яровий категорично відмовився. Тут Лора не опиралася, бо знала напевне: якщо її вірний водій-охоронець щось і їв, чекаючи, то хіба пару пиріжків або шаурму з найближчого кіоску.

Богдан мовчки наминав фірмову страву, запиваючи шкідливим, проте прийнятним саме під піцу напоєм. Лора сиділа поруч і говорила з Гайдуком. Узагалі-то Соколу подібні розмови слухати не обов'язково. Не тому, що від одного з кращих працівників берегли якісь особливі секрети. Просто його намагалися не перевантажувати надлишком інформації. Це могло заплутати, збити з пантелику, дезорієнтувати в найменш підходящий момент. Богдан завжди знав лише те, що мало для нього практичну користь, і такий підхід його влаштовував. Саме тому Лора сама вирішувала, коли поставити телефон на гучномовець. Зараз не той випадок. Але під сьому вечора почав сіятися дощик. У машині Лорі розмовлялося затишніше.

– Тобі погрожували, – почула в слухавці потому, як завершила звіт.

- Ти запитуєш?
- Запитань нема, все ясно, – відрубав Гайдук у своїй категоричній манері. – Вони тобі погрожували.
- Яровий був сам.
- Лоро, ти чудово все розумієш. Цей крендель переказав тобі вітання від тих, хто за ним стоїть.
- Тут Чернігів. Регіон історично називається Сіверщина, не Сицилія. А ти говориш про пана Ярового, мовби про якогось адвоката мафії. Не перебільшуй, Гайдуче.
- Вона називала шефа на прізвище й «ти». Він її – на ім'я, коли все йшло рівно, і на прізвище – коли гнівався чи дратувався. Так склалося само собою, пішло відразу. Від колективу манеру не приховували. Вони взагалі ні від кого не ховалися, однаково трималися при всіх.
- Майже як з начальством у відділі, на іншій службі.
- В іншому житті.
- Не впізнаю тебе. Відколи недооцінюєш небезпеку?
- Мені особисто нічого не загрожує.
- Яровий недвозначно натякнув: із тим чортовим будинком зв'яжуть твою смерть, як не відступимося. Спишуть на місцеву активістку, яку вважають несповна розуму. Знаєш, ось зараз подумав: конкуренти можуть використовувати жінку. Підставили тобі її навмисне. Для того Яровий зістрибнув, без попередження переніс зустріч. Фактично влаштував вам із Соколом вільний час. Мали віконечко. Ну, ота казка туди пролізла.
- Навряд, – Лора лукавила, бо Гайдукова версія раптом здалася досить стрункою. – Нас ніхто не скерував до будинку спеціально. Я не доповіла секретарці в офісі «Ваги», куди подамося та де нас можна знайти.
- Ти або дурочку клеїш, або справді не розібралася до кінця, – шефів тон переставав подобатися Лорі. – В останнє не вірю, бо знаю тебе чотири роки. Значить, увімкнула наївнячку.
- Нічого я не вмикала!

Від різкого вигуку Богдан захлинувся колою, закашлявся.

– Що у вас там?

– Сокіл піцою вдавився, – Лора вільною рукою кілька разів стукнула того по спині. – Гайдуче, кажу, не ускладнюй. Нема ні першого, ні другого. Поїхати на місце, глянути на об'єкт – очевидна річ, коли раптом нема чим себе зайняти певний час. Можна загатися в козаків-розбійників настільки, що взяти мої слова за основу. Припустити: противник мислив так само. І Тетяну Помічну справді зробили частиною хитромудрого плану, залучили на свій бік, нацькували на нас, аби почати процес залякування. Але тобі треба самому її побачити, Гайдуче. Вона в таємні агенти не годиться.

– Ну, а з головою в неї як?

– Тут не до мене. Хоча, чесно кажучи, – Лора подумки перепросила у Тетяни, – я б поставила адекватність під певний сумнів.

– Ага!

– Не *ага*, Гайдуче. Ти просто в своєму житті не зустрічав фанатиків, зациклених на одній темі. Вони прикрі. Усюди лізуть, у кожную шпарину буквально. Та цілком безпечні.

– Добре, розберемося, – кинув Гайдук улюблене слівце на всі випадки життя. – Давай краще про тих, хто справді небезпечний. Тобі погрожували.

– Знову за своє, – наближався момент, коли надмірна Гайдукова турбота починала набридати. – Правильніше говорити про Ярового як про справді сильного противника. Швидше я налякала його.

– Чим?

– Можливістю передати будинок назад державі й захистити від знесення статусом пам'ятки.

– Хіба для них це новина?

– Супротивна сторона не розглядала цю можливість серйозно.

– Ми так само. Сама знаєш, тут більше блефу. Почнуть перевіряти...

– Яровий почав переговори, Гайдуче. Не грав м'язами, не показував крутизну. Він молодий, тридцять років. Та підкований, досвідчений, загартований ще не в таких боях. Через те й поміняв тактику.

– Здав назад?

– Поміняв тактику, – повторила Лора, дивлячись при цьому, як Сокіл запиває рештками коли останній клаптик піци. – Виглядає, що його клієнти не готові до такого. Не передбачили, не мають плану щодо цього. Поставили на паузу, завтра продовжимо.

– Якщо Яровий грамотніший, ніж *ми* вважали, до завтра щось придумає. Може, вивести його... ну... щоб не було...

– Гайдуче, нічого не хочу про це чути й знати.

Лора розуміла: за цими словами шефа служби безпеки банку «Омега» нічого кримінального не стоїть. Ішлося про цілком законні, хоч і не зовсім етичні способи прибрати фірму «Вага», аби конкуренти знайшли когось слабшого. А час біжить, тож будь-яка інша, терміново підібрана кандидатура справді буде не такою сильною, як молодий вовк Ігор Яровий.

Але Лариса Кочубей звикла *перегравати* сильного, а не займатися побиттям немовлят. Звичаї Гайдука й подібних до нього не дивували, не шокували. Для неї не були новиною не зовсім чисті, іноді – зовсім брудні методи досягнення мети, яку ставили перед службою безпеки заможні впливові клієнти. Котрі, будемо відверті, платять саме за вирішення питань.

Та все ж намагалася уникати прямої участі в чомусь подібному.

– Я міркую вголос.

– А я нагадую.

– Не злися. – Гайдук пішов на мирову. – Завтра знову назад?

– Краще лишитися тут.

Пропозиція помітно пожвавила вираз Богданового обличчя.

– Теж діло. Зараз далеко по сьомій... Плюс дві години... На коли домовилися?

– З самого ранку. Прямо на дев'яту нуль-нуль у його офісі. Всі зацікавлені особи. Я впораюсь, Гайдуче. Якщо висплюсь.

– Згоден. Готель сама знайдеш чи...

– Я доросла дівчинка. До моїх послуг інтернет. А ще краще, – машина стояла недалеко від ресторану «Мілано», – мені тут підкажуть люди. Яровий уже дав одну адресу.

– Поїж там щось.

– Ти рідний шеф, а не рідний батько.

– У нашому випадку, Лоро, різниця невелика. Її майже немає. Тримайся там. Зараз допомога потрібна? Кого напружити?

– Упораюсь. Перемога буде за нами.

– Дай Сокола.

Лора простягнула Богданові телефон. Сама підняла комір пальтечка, вибралася під дощ, рушила перебіжками до ресторану.

Там справді могли підказати пристойний готель.

7

Нічого особливого.

Так Ігор Яровий оцінив нову знайому. Повторив це двічі вголос, сам до себе, потім раз по раз прокручував подумки. Він намагався викинути Лору Кочубей з голови, забути про її існування бодай до завтра. Але що активніше гнав супротивницю від себе геть, то частіше вона зринала. Знову й знову.

Ефект червоної мавпи.

Яровий уже проходив подібне. Почалося це дванадцять років тому, відтоді він жодного разу не відзначав свій день народження. Найгірше, що сталося потому й регулярно повертало жахливі спогади – Ігор не міг, не мав права, боявся пояснити лікарям *справжню* причину своїх нервових загострень. Ескулапам насправді було байдуже, вони приймали скарги пацієнта, не піддаючи їх жодним сумнівам, виписували препарати, призначали процедури в

дорогих приватних клініках та спеціалізованих санаторіях. Завжди приймали коротке: «Я пережив шок у вісімнадцять років», на діагноз це не впливало.

І все одно – червона мавпа.

Яровий почув про ефект випадково, прослуховуючи один із онлайн-курсів на тему боротьби зі стресами, що їх спричиняють неприємні травматичні спогади. Виявляється, кожного на шляху такої боротьби переслідує червона мавпа. Точніше, попередження: «Ніколи не згадуй у думках про червону мавпу». Закодувати таким чином можна все, що завгодно. Варто будь-кому, хто бажає тобі зла, промовити *«ніколи не думай про...»*, ти вже більше не зможеш викинути «червону мавпу» з голови. Отже, що сильнішими копняками женеш від себе погані спогади, то швидше й частіше вони повертаються.

Поки що власний досвід дозволяв Ігореві опанувати лиш один більш-менш ефективний метод. Він уголос, а частіше – подумки принижував особу, згадка про яку чи завдавала гострого болю, чи позбавляла комфорту. Часом допомагало, Яровий повертався до звичного ритму життя, у якому завантажував себе по вінця. Але рано чи пізно з'являлася наступна *червона мавпа*. Яка неодмінно витягала з чорних глибин пам'яті те, інше.

Про що Ігор Яровий, успішний тридцятирічний юрист, марно намагався забути.

Вдавалося хіба загнати *це* назад, углиб.

І навісити важкий замок.

Який на перевірку все одно виявлявся не надто міцним.

Ігор уже за годину після зустрічі з київською гостею знайшов спосіб забути на найближчі години. Зайшов у інтернет, відшукав потрібну сторінку, вчорашнє листування в чаті. Відписав, потім здибався з клієнтом. Детально переповів про зустріч із Кочубей. Наголосив – *баба* не проста, колись працювала в слідстві, треба пробити інформацію. Клієнт мав для того всі можливості, пообіцяв

влаштувати все на ранок, аби озброїти Ярового. Але все одно не стримався, зазначив ядуче:

– Не впізнаю тебе, Гошо. Лузгав не таких. А тут задню вмикаєш.

– Ліпше знати, з ким маємо справу, – сухо й стримано повторив Ігор. – Так краще будувати лінію захисту.

– Тебе найняли не для захисту, – нагадав клієнт. – Ти нам для нападу потрібен, Гошо.

Ігор не любив, коли його називали Гошею. Хоча б через те, що так до нього зверталися шкільні друзі, дванадцять років тому викреслені з подальшого життя жирною рисою. Проте краще обмежитися загальною фразою, не боячись виглядати дурником, аніж пояснювати, які саме спогади раптом, проти своєї волі, витягла з глибини Лора Кочубей.

Згадуючи про неї, Яровий укотре подумав про червону мавпу.

Вийшовши від клієнта, знову зазирнув у чат. Побачив відповідь, підтвердив намір, подався додому. Дорогою малював у голові Лорин портрет, аби довести самому собі: нічого особливого *як жінка* вона справді собою не являє. Не лише для нього – взагалі.

Подумаєш, метикована, підкована в багатьох темах.

Теж мені, аналітик.

Не дивно, що сама. Обручки не носить, але то в наш час давно не показник. Живе сама, без мужика, давненько. На її обличчі все написано. До речі, про лице. Зовнішність, як кажуть у подібних випадках, звичайна. Простувата, хоч могла підкреслити, посилити щось косметикою. Але – тут Яровий гмикнув, – навряд чи вміє нею користуватися до пуття. Зараз у його очах Лора Кочубей нагадувала жінку, яка змила косметику перед сном. Із волоссям те саме: з зачіскою нічого не робила. Точніше, може, й працювала з лаками, гребінцем, феном, заходила до перукарки. Та зараз Лорине волосся, краї якого сягали середини шиї, було немов витерте рушником після душу й задля пристойності доведене до ладу.

Хоча...

Залишалися очі. Зелені, за формою вони віддалено нагадували котяті. Принаймні так могла собі уявити людина з розвинутою фантазією. Батьки Ігоря любили котів, він виріс серед них. У квартирі від його народження мешкало двійко породистих киць, тож хлопчина вивчив їхні поведки. Особливо – погляди. Тут кицька приплющує очі, а наступної миті – вже широко розкриває їх, готуючись показати характер.

Лора Кочубей під час їхньої зустрічі й розмови поводи́ла себе, мов породиста доросла кицька.

Правильніше буде сказати – хижачка сімейства котятих.

А так – нічого особливого.

Аби не завела розмову довкола пліток тієї ненормальної Тані Помічної.

Довелося наступати, навісити на ту дурепу всякого такого, чого від неї точно ніхто ніколи не дочекається. Натякнути: ця блаженна *може* бути небезпечною. Хай у Лорі прокинеться колишня слідча, нехай перемкне увагу, розпорошить. Поки йому це вигідно.

Але Кочубей насипала солі на давні рани Ярового.

Ігор узявся за справу не лише через жирний гонорар. Не тому, що клієнт солідний, перспективний, співпраця з ним зміцнить позиції його власної контори. Яровий готовий був пережити за давненький біль, бо йшлося про *той самий* будинок.

У фіналі його мали зруйнувати.

Стерти з лиця землі.

Він, Ігор Яровий, докладе до того найбільше зусиль. Піде на все, аби знищити проклятий дім.

Власноруч.

Разом із недобрими спогадами.

Тільки в такий спосіб він міг назавжди позбавитися думок про червону мавпу.

– Діана, – назвалася вечірня гостя. – Можна Діна.

– Проходь, – Яровий ступив убік, пропускаючи її, і замкнув двері на три оберти.

Ця теж нічого особливого собою не являла. Ігореві частіше траплялися саме такі, безбарвні, з утомленими поглядами, що їх пожвавлювали хіба спалахи цікавості. Нове знайомство, попереду – невеличка пригода, потім вони розійдуться, більше ніколи не побачать одне одного.

Ігор не знав, чи саме такого розвитку подій прагнуть самотні жінки, котрі знайомляться через інтернет для сексу без зобов'язань. Раптом котрась із них мріє сподобатися таємничому незнайомцеві після такого ось побачення наосліп? Усе станеться мов в американському кіно. Чоловік напише знову, ще краще – візьме номер телефону, подзвонить, натякне чи прямим текстом скаже: мовляв, жити без тебе не можу. Випадково знайшов, кого шукав. І запропонує постаріти разом.

Сам він нічим подібним себе не заморочував.

Його влаштовував контакт через інтернет, на сторінці, де люди шукають саме випадкових знайомств. Яровий вже більше двох років практикував подібне і переконався: чоловікові робити нічого не треба. Лише зареєструватися, заявити про себе, чітко окреслити намір. Надалі – чекати дописів від самотніх, закомплексованих, нещасливих в інтимному житті жіночок. Або навпаки – від заміжніх, котрі активно шукають пригод заради різноманітності.

Ігор навчився розрізняти їх за анонімними дописами. Одні зголошувалися зустрітися вечорами, деякі могли лишитися до ранку. Інші мали час лише вдень, переважно в будні, коли чоловіки полюють за грошовими одиницями. Яровий вдень часу майже ніколи не мав. Вечорами ж звільнявся не раніше восьмої. Тож самотнім віддавав перевагу виключно через зручний для себе графік.

На ніч ніколи нікого не залишав.

І не вважав такі зустрічі контактом із повіями.

З нього досить *того* разу.

Для Ігоря був прийнятним інтим із випадковою знайомою без зобов'язань. Коли того хочуть обидві сторони й домовляються про правила гри. І при цьому не вступають у фінансові стосунки. Ніхто нікому ні за що не платить. Ніхто нікому нічого не винен. Сторони не мають претензій.

Усі задоволені.

Кожен отримує те, на що зголосився.

Не надто великий та різноманітний кошик бажань.

Секс.

І трошки необов'язкового спілкування.

– Тебе справді звуть Діаною?

– Ми не домовлялися перевіряти документи, – він не зрозумів, гостя пробувала пожартувати чи говорила цілком серйозно. – Тобі не подобається?

– Мені все одно, – Ігор знизав плечима.

На язиці крутилося й заледве не зірвалося – вона ані краплі не схожа на Діану. На його переконання, жінка зовні мала б відповідати своєму імені. Ця в уявленні Ярового мала б відгукуватись на Галю, Валю чи Надю. Зовні звичайна, навіть простецька, подібна до Лори Кочубей. Хіба виглядає трохи старшою, до того ж старанно наклала косметику. Навіть трохи переборщила.

А ще – наклеїла вії.

І начепила чорну перуку.

Не пофарбувалася – Ігор міг відрізнити штучне волосся від справжнього. Обмовився в чаті під час листування: любить брюнеток. Свої фото там ніхто не виставляв, такі умови адміністрування. Знайомство наосліп саме те й передбачало. Жодних сюрпризів не буде, якщо співбесідники обмінюються знімками. Діані задля однієї зустрічі фарбуватися не варто, навряд чи обтяжить себе цим. Тож перука – найкращий вибір та єдиний вихід.

Але чорне волосся...

Хоче сподобатися, підсвідомо хоче.

Він не подобався, прочитав по очах гості відразу. Не здивувався, з дитинства звик до прізвиська Кінь, знайшов сили не ображатися. Обрав інший шлях – змусити поважати себе. Не дівчат, їхні кпини якраз відчував менше. А коли чув *коняче* на свою адресу від котроїсь, не реагував. Ігореві, від природи некрасивому, важливіше було ствердитися в хлопчачому товаристві, здобути чоловічу повагу. Тому Яровий забув про все, окрім бажання зробитися найрозумнішим спершу в класі, потім – у школі.

Мети досяг, однолітки не раз користувалися його знаннями на уроках, особливо на контрольних із точних та природничих предметів. Незабаром за «Коня» вже можна було й відгребти від котрогось із сильних прихильників Ігоря. Успіху в дівчат він усе одно не мав, але з шостого класу був наближений до *самого* Едвіна. Довкола нього завжди квітнуло, тож поза увагою Ігор так чи інакше не лишався.

Аж поки...

Геть, червона мавпо!

– Щось не так? – Діана бренькнула тривогою.

– Чому? Ти про що?

– Головою труснув.

Справді, женучи прикрі думки, Яровий забув – удома не сам.

– То я про своє. Задумався трохи. Робота.

– Заважаю?

– Ти ж прийшла, – Ігор не знайшов іншої відповіді.

– Слухай, я справді можу піти, – швидко заговорила Діана. – Нічого страшного, я все зрозумію. Невчасно, раптом ми взагалі помиляємося... обоє...

– Перестань.

У таких випадках треба взяти жіночу руку в свою, сказати щось ніжне, лагідне, заспокоїти. Проте для Ярового навіть такі жести щодо жінок були зайвими. Обмежився легким стисканням плеча, жестом запросив пройти до вітальні.

– Роззуватися треба?

– Якщо чоботи брудні.

– Є трохи.

Діана розстегнула блискавку, стягнула коричневий ботфорт із правої ноги. Ковзнула поглядом по Яровому, мовби запрошуючи долучитися, незграбно, невміло кокетуючи. Ігор лишився стояти, схрестивши руки на грудях. Гостя впоралася з другим чоботом, уже без дозволу засунула ноги в червоні повстяні капці.

– Можна щось запитати?

– Звісно, – кивнув Яровий. – Поговорити треба.

– Ти справді сам тут живеш? Ну... Три кімнати...

– Що тебе дивує? Життєвий простір? Так, я можу собі дозволити мати такий простір, який хочу.

– Самітник у трьох кімнатах.

– Не три кімнати, – поправив Ігор.

– Ну як... Одна, друга, третя... – Діана по черзі показала пальцем на двері.

– Я не так рахую. Хол. Спальня. Робочий кабінет.

– А-а-а! – протягнула вона. – Он воно що... Тоді... Може...

– Слухай, – Ігор ступив ближче, цього разу стиснув плече гості сильніше. – Здається, ми обговорили все, листуючись. Але давай повторимо. Ми не скаржимося одне одному на життя й самотність у цьому великому безжальному світі. У нас немає нічого спільного. Ти не жалієш мене, я – не жилетка для твоїх сліз. Я не розпитую нічого про тебе, ти – про мене. Ми дорослі люди. Обоє знаємо, для чого зустрілися.

Діана повела плечем, струшуючи з себе його правицю.

– Як скажеш. Давай тоді взагалі мовчати, мов партизани.

– Не ображайся, – це прозвучало незграбно й нещиро.

– Я не ображаюся, – промовила гостя рівно, ніби звітувала начальству про зроблену роботу. – Ти правий, ми дорослі люди. Тільки... Знаєш... Не повіриш... Хоча мені все одно, та не повіриш...

– Кажи вже, – Яровий раптом не стримався. – Стара діва? Перший раз, усе таке?

– Не діва, – зараз він уловив викличні нотки. – Не така вже й стара, до речі. Просто отака зустріч, через інтернет, таке знайомство в мене вперше. Досі не вірю, що зважилася на це. Тому зрозумій правильно, Ігорю. Я маю освоїтися, перетравити все. Врешті піти до кінця.

– Можливі інші варіанти?

– Хочу випити чогось, – сказала гостя, ніби не почувши запитання.

– Нормальний хід, нормальне бажання.

Аж тепер Яровий дозволив собі роздивитися Діану як слід. Картата спідниця трохи нижче колін, панчохи тілесного кольору. У тон спідниці – светрик, достатньо тісний, аби обтягувати невеличкі, проте досить округлі груди. Шия відкрита, на ній – маленький хрестик на простенькому срібному ланцюжку.

Подумки Ігор визнав помилку.

Діана не годиться для порівняння з Лорою Кочубей. Його гостя прийшла на побачення з певним наміром. Зовні не яскрава, проте хоче подобатися. Жіночого в ній більше, ніж у зеленоокої хижачки.

– Ти права, треба трошки розслабитися. Що питимеш?

– Віскі. У тебе, напевне, є віскі.

– Звісно. Присядь.

Яровий кивнув на крісло. Сам ступив до бару, видобув почату пляшку *Jack Daniel's*, прихопив дві склянки з товстого скла. В обидві хлюпнув відразу на три пальці, одну поставив перед гостею на скляний журнальний столик.

– За знайомство.

– Хіба потрібні тости?

– Зберігаємо пристойність.

– Ми щойно говорили – не треба світських умовностей. – Діана взяла склянку, замислено гойдула. – Ще таке... У тебе, може, є лід? Чистий заміцний, як на мій смак.

– Чого ж. Зараз буде.

Ігор залишив свою склянку, прогулявся на кухню. Він сам пив віскі з льодом, мав його в морозильній камері. Просто не готувався

випивати з незнайомкою. Тобто не думав, що вона захоче саме віскі. Зазвичай без келиха чи двох на таких побаченнях не обходилося. Яровий тримав для цього наготові вино чи шампанське, зазвичай жінки просили їх. Діана була першою, хто зажадав міцного алкоголю. Ще й віскі з льодом, хто б міг подумати.

Поки колупав крижані квадратики й висипав у склянку, подумалося – раптом вона алкоголичка. Має з цим ділом проблеми на ґрунті самотності й недолюбу. Прикладеться раз, потім попросить іще. Хтозна, раптом у неї планка потому впаде чи ще щось таке. Проблем Ігор зовсім не хотів. Тим більше – з незнайомими жінками у власному помешканні.

Діана чемно чекала, зсунувши ноги й цнотливо склавши руки на колінах. Яровий, не питаючи, перевантажив чайною ложечкою в її склянку відразу три кубики льоду. Глянув запитально. Гостя пальцями взяла четвертий, булькнула, легенько розколотила.

– Отак добре.

– Як скажеш.

Собі Яровий поклав два кубики. Думав ковтнути так. Побачив перед собою Діанину склянку – гостя закликала чаркуватися.

– Дзинь-дзинь, – усміхнулася нарешті, усмішка виглядала натягнутою.

– Поїхали.

Ігор вилив у себе все, жадібно, відразу. Окрім одноразового сексу й завантажень по роботі, алкоголь був для нього дієвим способом прогнати геть червону мавпу. Або принаймні відігнати далі, щоб не заважала, не крутилася в голові. Помітив – Діана тягне напій повільніше, чи то смакуючи, чи то змушуючи себе пити з людиною на рівних.

– Десь лимончик маю, – сказав, видихнувши. – Чи, може, яблучко?..

Гостя зробила заперечливий жест. Допила до половини. Перевела подих, *дотиснула*, обережно поставила склянку на стіл. Якийсь час

дивилася на неї, мовби намагалася розколоти товсте скло силою погляду. Потім опустила плечі, заховала лице в долонях.

– Що? – Яровий вловив її бажання виглядати слабшою, ніж є, беззахисною, випередив прохання пожаліти, мовив навмисне грубувато: – Алло, ти там як? Нормально? Може... спальню показати? Чи ще... Чи тут...

– Не знаю, – глухо відгукнулася Діана, опустила руки, труснула штучним волоссям, тепер проговорила чітко. – Не знаю. Вибач, пробач... Але я не знаю, що на мене найшло. Для чого я взагалі погодилася, чому прийшла сюди. Ігорю, я ж не з тих... Не з таких...

Гостя рвучко підвелася, обсмикнула край спідниці. При цьому спробувала натягнути її ще нижче, ніж дозволяв крій. Яровий помітив вологу в кутиках очей.

Цього ще бракувало!

– Давай без істерик, – мовив, теж підводячись. – Ми ж листувалися три дні. Ти сама написала мені, перша. Діано, ти почала. Тепер вмикаєш задню? – Алкоголь поволі починав діяти, заводячи його. – Заспокойся. Нічого тобі не буде. Ми ніколи не побачимо одне одного. Ми живемо в одному місті, але тисячі людей навіть у менших містах ніколи в житті не зустрічаються. Навіть не знають про існування одне одного. Діано...

Не знаходячи більше слів, навіть не маючи бажання їх шукати, Яровий обійшов столик, легенько хитнувшись. Ступив до жінки впритул, потягнув до себе. Не обіймав, жодних ніжностей – діяв, як завжди в таких випадках. Вони знають, що має статися далі, хочуть цього, інакше б не морочили голову. Не відразу й не всі, та досвід показував: події слід форсувати.

Пити разом – ось помилка.

– Пусти, – почув тихе. – Ігорю... вибач... не треба... Це помилка... Я краще... Мені треба йти... Вибач, вибач, я дурна, я не знаю, що на мене найшло!

Діана відштовхнула Ярового, та він усе одно стояв між нею та передпокоєм. Гостя обійшла столик, зачепивши загострений край

коліном, спробувала обійти.

– Куди... Куди... Куди! – ревонув Яровий, кидаючись навперейми.

– Не чіпай! – дзвінко верескнула Діана. – Я кричатиму! Дай мені піти! Я не хочу, це помилка, помилка, помилка!

– Та хто ти така! – Він спробував знову схопити гостю, ураз отримав долонею по руці, кров ударила в голову. – Хто ти така, ти! Сама прийшла, бо між ногами мохом поросло! Кому ти треба! Була б треба – не шукала б пригод! Чи оце для тебе пригода – динамо крутити? Сюди йди, сказав!

Ярового накрило швидко. Він утратив контроль. Зараз бачив перед собою не Діану, незнайомку в чорній перуці. Навіть не пихату Лору Кочубей, яка сьогодні старанно показувала свою зверхність і провокувала бажання вдарити, аби показати, хто в місті справді хазяїн і на чийй вона території. Ні, Діана нагадала *ту саму* червону мавпу, з якої в його житті почалися суцільні проблеми.

Особисті, не в навчанні та подальшій роботі.

– Хто ти така? – повторив уже спокійніше.

– Людина. Яка скоїла помилку. Зрозуміла її. Хоче піти звідси геть. А ти – чоловік, який не буде тримати силою. Охолонь, випусти мене.

– Я не...

– Гвалтування – не те, чого ти зараз хочеш. Ти взагалі такого не хочеш.

Ці слова враз охолодили.

– Пішла ти.

Яровий ступив до входних дверей. Відчинив, розчахнув, став збоку, кивнув на пройму.

– Згрібай барахло – і геть звідси. Завтра купи гумовий член. Не грайся більше в такі ігри. Я ще добрий. Інший – не знаю, що б із тобою зробив.

– Не треба мені інших.

Діана підхопила чоботи-ботфорти. Поспіхом зірвала куртку з вішака. Вийшла з квартири як була, боса. Ліфт оминула, подріботіла вниз сходами, не озираючись. Швидко зникла з очей, стихли кроки.

– Пішла ти, – повторив Ігор, додав ще тихіше, собі під носа: – Сучка.

9

Лишившись сам, Ігор Яровий налив собі ще порцію.

Він не збирався сьогодні напиватися. Завтра нова зустріч із Лорою Кочубей, перед тим треба переговорити з клієнтами. Треба мати ясну голову, бо від обох зустрічей багато чого залежить. Саме тому він збирався провести час із незнайомкою, спровадити й влягтися спати. Звичний, випробуваний часом, ефективний план.

Зруйнований якоюсь переляканою закомплексованою дурепою.

– Хто ти така, – повторив роздратовано, але вже не кричав.

Подібний вибрик стався вперше. Нічого, нехай, матиме й такий досвід. Просто вечір пропав, усе полетіло шкереберть. Обставини провокували напитися чи принаймні випити стільки, аби червона мавпа пішла спати раніше за нього.

Яровий сів на диван, простягнув руку до пляшки.

Дивно.

Зловив порожнечу.

Нічого не розуміючи, Ігор розчепірів пальці на п'ятірні, кілька разів стиснув і розтиснув їх, немов бавився кистьовим еспандером. Пляшка стояла там, де він її поставив. Дотягнутися рукою – запросто. Але чомусь промахнувся. Так, ніби пляшка *сама* посунулася вбік, аби вислизнути.

– От дурня, – процідив Яровий.

Зосередившись, він вмоніструвався зручніше. Розвів обидві руки, розім'яв пальці, обережно взяв пляшку обома, міцно стиснув. Не повірив очам.

Пляшка виросла.

Не набагато. Трошки. Ледь витягнулася в довжину, збільшилася в руках. Ще й зробилася раптом важчою, ніж була.

– Дурня, – повторив Яровий, але рук не розтискав.

Якийсь час сидів, відчуваючи, як усе довкола поволі починає гойдатися, наче човен на хвилях. Злякався раптом: впустих пляшку – втратить точку опори, сам упаде. Тож навпаки, стиснув її сильніше.

У дальньому кутку майнуло щось сіре й живе.

Раніше з Ігорем Яровим нічого подібного не траплялося. Тим паче – у власному помешканні. Вдома ж і стіни допомагають.

А тут вони раптом почали стискатися відразу з чотирьох боків.

Вуха зловило тихі кроки.

– Дурня! – вимовив Ігор і сам почув відлуння власного голосу, не впізнаючи його. – Нікого тут нема. Я напився. Нерви. Буває.

– Буває, – почув навзаєм.

Яровий завмер, напружився, нашорошив вуха.

– Буває, – повторив голосно.

Цього разу відповіді не було. І стіни розсунулися, кімната знову набула звичних розмірів.

– Тихо сам із собою, – гмикнув Ігор. – Менше пити треба.

Ураз згадав – далі стискає пляшку в правиці. Зиркнув на неї, аби переконатися – нічого дивного не відбувається, вже така, як раніше. Піднісши руку до світла, Ігор покрутив пляшку, роздивляючись, немов бачив уперше. Потому наблизив до очей, гмикнув.

– Так я й небагато наче випив... Скажи?

Зараз Яровий усвідомлював, що говорить сам до себе. З ним таке траплялося не раз. Він не вважав це психічним розладом. Списував на втому. Завантажуючи себе роботою, аби не давати червоній мавпі можливості нагадати про себе, Ігор останнім часом таки відчував, як вигорає всередині. Часу не мав ні на що. Тим паче на заведення якихось *людських* стосунків. Мав лише ділові, найменші спроби інших зблизитися – не подружитися, бодай встановити приятельський контакт – припиняв, рубав із корінням.

Не вірив у людську щирість.

Але й не пив стільки, аби отак, пізно ввечері, зачиненим у власній квартирі, розмовляти із самим собою.

– Егей! – вигукнув голосно.

– Е-е-е-й! – прошелестіло ззаду тихенько.

– Хто тут?

Яровий рвучко розвернувся. Правиця міцніше стисла горлечко. Ігор готовий був напасти першим, перетворити пляшку на зброю, дорого продати своє життя. Проте нікого й нічого позаду себе не побачив. Зараз він стояв спиною до зачинених дверей спальні й кабінету. Перед собою бачив арочний вхід на кухню, праворуч – прочинену ванну кімнату.

Тихо.

– Хто тут?

Зараз він не кричав, питав тихо, обережно. Ніби справді боявся появи привида. Такого, як у страшних фільмах. Не любив їх, та все ж змусив себе переглянути кілька. Читаючи в інтернеті різні мудрі поради на тему заспокоєння нервової системи, надібав рекомендацію дивитися страшилки. Вони забирають увесь негатив, компенсують страхи, котрі переслідують у думках, реально заспокоюють. Адже, як писав poradnik, усе відбувається не насправді. Глядач стає свідком вигаданих подій і переживає різні кошмарні моменти, лишаючись при тому в повній безпеці.

Не допомогло.

Дурна порада.

– Дурня, – знову промовив Ігор. – Нікого тут нема. Ніхто сюди не зайде.

Аби переконати себе в тому, поставив пляшку назад на стіл, пройшов до вхідних дверей, посмикав. Зачинено, сам же повертав замок на два оберти. Задля святого спокою зробив ще один, знову перевірів двері на міцність. Потому, для чогось тримаючи спину рівно, розправивши плечі й войовничо випнувши вперед груди, посунув через залу до ванної. Широко прочинивши двері, став навпроти раковини, подивився на своє відображення у великому дзеркалі.

– Зараз. Усе минеться зараз, – пообіцяв відображенню.

Пустив холодну. Чомусь ніколи дотепер струмінь із крана не нагадував бурхливий водоспад. А сам Ігор ураз відчув себе на краю уривчастого берега, з якого стежив за падінням води. Сперся руками об краї раковини. Постояв так, потім склав долоні ківшиком. Набрав повний, нахилився ближче, щедро хлюпнув собі на лице.

– Хто ти така.

Це не запитання – звичайна фраза, почута за спиною крізь шум води.

Тепер не здалося.

У зачиненій ним самим ізсередини квартирі справді хтось був.

Хтось – або *щось*.

Яровий завмер. Скільки стояв отак, слухаючи й дивлячись, як із крана біжить вода – не міг зрозуміти. Нарешті обережно підвів голову, дивлячись у дзеркало.

Там побачив біле незворушне обличчя.

Або *те*, що колись було лицем.

Дві невеличкі чорні круглі дірки на місці очей.

– Хто. Ти. Така.

Глухий голос уже не здавався слуховою галюцинацією. Він був реальним. Як його власне, перекошене, перекривлене, спотворене жахом відображення в дзеркалі.

Ігор Яровий дивився перед собою. І кричав, беззвучно.

Частина друга. Няв-няв

1

Спокуса перемогла.

Лора завжди мала про собі снодійне. Криза не минула, час виявився не надто ефективним лікарем. Мала надію, що люди не брешуть, кажучи – час лікує. Можливо, комусь допомагало, та не в її випадку, не з її щастям. Поховавши чоловіка, дістала серйозні проблеми зі сном. Найпростіший спосіб вирішити їх швидко підвів її до межі, за якою вже нічого не було. Подякувала всім, хто зупинив, у тому числі Гайдукові, але засинала все одно важко, довго і спала мало.

Поради на кшталт *треба більше відпочивати* Лора відкидала що далі, то агресивніше. Від слова «відпочинок» її починало тіпати, бо відпочивати, як порадники, вона розучилася і вже, напевне, ніколи не буде. Під повноцінним відпочинком розуміла лежання на дивані з книжкою або, що частіше, перегляд якогось фільму з серії про живу й неживу природу чи інше пізнавальне видовище. Детективів не сприймала, бо не вірила авторам вигаданих історій, любовних пристрастей так само, адже вважала книжкові чи екранні пристрасті штучними. Часом відволікалася на історичну стрічку, але все одно робила вибір на користь документального чи науково-популярного.

Звісно, коли на таке знаходився час.

Чоловік спершу дивувався, проте швидко зрозумів. Сам не мав можливості розслабитися інакше. Двох спільних поїздок за межі рідного, знайомого, звичного й затишного Києва цілком вистачило обом: Лора нудилася, муж тим переймався, замість перезавантаження виникала додаткова напруга. Як лишилася сама, тим паче не тягнуло нікуди. Зрештою Лора домовилася сама з

собою: найкращий відпочинок – сон не менше восьми годин на добу. Жінка *змушувала* себе вести розмірений спосіб життя, намагаючись дотримуватися такого-сякого режиму. Робочий час Кочубей намагалася використовувати максимально ефективно, керуючись мудрими порадами й розставляючи справи, які треба зробити, від одного до десяти за шкалою пріоритетів.

Лишалось приборкати безсоння.

Зіткнувшись із цією проблемою потому, як здолала *ту саму*, Лора ретельно дослідила себе. Результат не забарився: засиналося значно легше, коли праця йшла добре. Не без проблем і труднощів, таке є в кожній роботі. Але якщо знала спосіб вирішення й мала цілком реальний, здійснений, прийнятний для втілення план – просто крутилася хвилин сорок, зрештою поринаючи в сон, даючи собі змогу переспати проблему. Та траплялися інші ситуації, коли від Лори мало що залежало. Хоч кричи, хоч викликай кавалерію на підмогу, хоч бийся головою об стіну – все одно не могла зрушити з місця нічого. Лишалася в тій точці, до якої вдалося дійти.

Ось коли безсоння брало гору.

Снодійне в таких випадках приходило на допомогу. Проте тут на Лору чекала пастка й вона чудово розуміла, куди не варто ступати. Численні обстеження, пройдені під тиском Гайдука й за гроші банку, дали несподіваний, досить дивний результат. Лора не мала поняття про схильність свого організму швидко звикати до всього, що може зашкодити. Не лише спиртне чи снодійне – затягнути могло звичайне харчування. Адже, нервуючи, людина дуже часто заспокоює себе їжею, тож у її випадку є ризик переїдання, набирання зайвої ваги, далі – провокування похідних хвороб. У тому числі – цукрового діабету.

Лора дала собі слово до останнього не викликати сну штучно, хоча таблетки все одно тримала при собі – це давало певний заспокійливий ефект. Але зустріч із Яровим вибила зі звичної колії, хай би там як Кочубей не намагалася здаватися спокійною та впевненою.

Причина: її *змусили* лишитися, зрушити справу з першого разу не вдалося.

Не сказати, що Лора зовсім наївна й сподівалася зламати хребти Яровому та його багатим клієнтам отак відразу. Її, як і його, заскочила дивна казка про давнє прокляття, котре тяжіє над будинком. Лора, тим паче – Гайдук і їхні керівники з банку «Омега» дотепер не мали уявлення про подібний прецедент. У розмові з Яровим вона зробила вигляд, що містична міська легенда для неї не новина. Хоча раніше чула тільки про затяту активістку, чиїми зусиллями об'єкт можуть повернути під державний захист та зробити недоторканим. Навіть імені її не знала, записавши це собі в мінус. Зазвичай до таких речей Кочубей підходила більш професійно, встановлюючи всіх причетних до чергової справи й міру впливу на процес навіть другорядних персонажів. Страшилки, якими Тетяна Помічна залякувала всіх довкола, виявилися для Лори несподіванкою, з якою доведеться рахуватися й на яку варто робити поправку.

Новий поворот слід було обмізкувати.

І вирішити, як міською легендою можна скористатися. Заважатиме вона баталіям, котрі ось-ось перейдуть у гарячу фазу судових позовів. Чи навпаки, місцеві знають більше й ставляться до страшної казки інакше. Не факт, що несерйозно. А отже, Лора має подумати й вирішити, чи вдасться використати Помічну як козир у непростій грі. Тим паче що Ігор Яровий, сам того не розуміючи, дав усі підстави так думати – назвав активістку замалим не маніячкою й почав погрожувати смертями.

Усе це, збігшись до купи, лишило Лору Кочубей у вкрай невизначеному психологічному стані. Назавтра хотіла мати нехай трохи важкувату, але – холодну голову. Інакшого способу дати собі лад, окрім таблетки снодійного на ніч, вона не бачила. Важкість лікується подвійною кавою, через таке не раз і не два проходила.

Тож після легенької вечері в готельному ресторанчику Лора побажала Соколу доброї ночі, знаючи: цей непробивний засинає без

проблем. Потім зачинилася у своєму номері, погортала в смартфоні інтернет, вишукуючи бодай трошки більше подробиць про той самий будинок. Знайшла лише місцеві, чернігівські публікації, які повторювали одна одну й точно мали єдине джерело – публікацію за підписом Тетяни Помічної. Читачі мали можливість коментувати, але робили це неактивно, з чого Лора виснувала: місцеві сприймають усе як розвагу, не інакше. Раніше, в епоху друкованих газет, таким сенсаціям присвячували цілі видання з назвами на кшталт «Таємниці, загадки, сенсації». Перетікання подібної маячні в інтернет сприйняття не поміняло.

Вимкнувши інтернет, Лора ковтнула таблетку й вмостилася на не дуже зручному готельному ліжку. Підстрахувалася, наставивши будильник на восьму тридцять ранку. Чекаючи сну, вкотре намагалася зібрати думки до купи, відлущивши потрібні від зайвих, скласти план завтрашніх дій. Але змішалось все, як завжди було, коли ліки починали діяти. Незабаром сон здолав.

Виринула Лора за п'ять хвилин до того, як будильник мав подати голос. Голова очікувано паморочилася, та це не переймало. Полежати трохи, далі – контрастний душ, міцна кава. Усе, можна й треба жити далі. Дочекавшись сигналу, Лора вимкнула будильник, ще кілька хвилин дивилася на стелю, нарешті змусила себе підвестися. Перед душем набрала Сокола. Той, на диво, не схопив трубку відразу, хоч за ним це не водилося. На її дзвінки Богдан реагував миттєво, але Лора тут же подумки завважила: вона не просто зараз уперше за весь час роботи в службі безпеки банку «Омега» виїхала з Києва далі, ніж на півсотні кілометрів. Вона також уперше опинилася у несподіваному відрядженні в дуеті з Соколом. Хтозна, як довго він спить, коли не вдома й нема потреби підриватися рано на службу. До всього, Богдан сам може бути в душі. Тож не заморочуючись більше напарником, Лора із задоволенням стала під гарячі струмені.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

АНДРІЙ КОКОТЮХА

РОЗБИТЕ ДЗЕРКАЛО

ПАВУТИННЯ МОРОКУ

Примечания

1

Йдеться про *Ford Mustang* – автомобіль класу *Pony Car* виробництва *Ford Motor Company*. 2015 року *Ford* представив нову модель шостого покоління. 2018 року ця модель зазнала рестайлінгу. (Тут і далі примітки автора.)

[Повернутися](#)

2

Ім'я головної героїні анімаційного фільму «Русалонька» від студії *Disney*.

[Повернутися](#)

3

Pizzaiolo (*ит.*) – професіонал, який готує піцу.

[Повернутися](#)